

BIULETYN

AMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC

ISSN 1248-6939 | BEZPŁATNE CZASOPISMO INFORMACYJNE
CZECHOWICE-DZIEDZICE BRONÓW LIGOTA ZABRZEG

7-8/2020 lipiec-sierpień

BIE
PU
KA
EKA
ZNA

Zapraszamy
do nowego gmachu
BIBLIOTEKI

W NUMERZE m.in.

Absolutorium
strony 2-7

NA SESJI
Odpady i niska emisja
strony 8-12

NIEBIESKO-ZIELONA gmina
strony 12-16

Inwestycje – Asnyka, MBP
strony 16-18

PROMOTIO URBIS
Czechowice-Dziedzice 2020
strona 19

**BIULETYN SAMORZĄDOWY
CZECHOWIC-DZIEDZIC**

Ukazuje się 7 razy w roku (2020)

Wydawca:
URZĄD MIEJSKI
w Czechowicach-Dziedzicach
Plac Jana Pawła II 1
www.czechowice-dziedzice.pl

Nakład: 6000 egz.
Druk: Times, Czechowice-Dziedzice
Projekt, opracowanie graficzne,
skład i przygotowanie do druku - Red.

REDAKTOR NACZELNY:

Paweł Mizera Tel. 32 450 74 84
biuletyn@um.czechowice-dziedzice.pl

RADA PROGRAMOWA:

Maciej Kołoczek (przewodniczący)
Krzysztof Bergel
Andrzej Maj
Alicja Ogiegło

OKŁADKA: Nowa siedziba Miejskiej Biblioteki Publicznej
ZDJEŃCIE: MBP

WYDARZENIA

ABSOLUTORIUM

25 sierpnia br. Rada Miejska – po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy i sprawozdaniem finansowym za ubiegły rok udzieliła Burmistrzowi Czechowic-Dziedzic absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2019 rok.

17 radnych głosowało za udzieleniem absolutorium, a 3 radnych wstrzymało się od głosu. Wcześniej, po rozpatrzeniu sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu gminy (wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego za rok 2019), radni zatwierdzili również oba te dokumenty. Burmistrz przedstawił ponadto raport o stanie Gminy Czechowice-Dziedzice za rok 2019 – po zakończeniu debaty nad raportem udzielono burmistrzowi wotum zaufania za 2019 rok (przy 12 głosach za i 8 wstrzymujących się). Dziękując za udzielenie absolutorium burmistrz **Marian Błachut** podkreślił, że jest ono udziałem wszystkich osób pracujących na rzecz gminy. Burmistrz podziękował wszystkim wspierającym jego działania radnym Rady Miejskiej oraz pracownikom Urzędu Miejskiego i podległych jednostek.

Raport o gminie

Raport o stanie gminy jest obszernym dokumentem, zawierającym informacje określające potencjał gminy, zarówno finansowy, jak i wynikający z posiadanych zasobów natu-

ralnych, gospodarczych i ludzkich. Raport o stanie Gminy Czechowice-Dziedzice został opracowany przez poszczególne wydziały i biura Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne i spółki miejskie. Ważną ideą opracowania raportu jest pewnego rodzaju analiza porównawcza, która pozwala określić, jak kształtuje się na przestrzeni kolejno następujących lat stan gminy i jej działania we wszystkich obszarach. Wskazanie punktu odniesienia do lat poprzednich ułatwia określenie trendu rozwoju gminy – wzrostowego, malejącego lub recesji. Dane te stanowią materiał, który ma służyć do kreowania działań rozwojowych w kolejnych latach.

Opracowanie raportu zostało oparte na idei zrównoważonego rozwoju, czyli trzech jego filarach: społeczeństwie, gospodarce i środowisku. Uznaje się, że wszystkie te aspekty są jednakowo ważne i rozwój w jednym obszarze nie może odbywać się kosztem drugiego. Owe trzy obszary muszą się rozwijać jednakowo, a trosce o człowieka i środowisko musi towarzyszyć dbałość o gospodarkę.

Raport rozpoczęto od przedstawienia demografii Gminy Czechowice-Dziedzice. Jak wynika z zebranych danych, naszej gminie na dziś nie zagraża depopulacja, jaka zachodzi w innych miastach w Polsce oraz w krajach wysokorozwiniętych. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań prodemograficznych, które wymagają rozsądku, troski i właściwego zarządzania strategicznego. Ogółem liczba mieszkańców Polski zmniejszyła się w ciągu ostatnich 10 lat, z 38.529.000 osób w 2010 r. do 38.382.000 osób w 2019 r. W Gminie Czechowice-Dziedzice liczba mieszkańców w tym okresie nieznacznie wzrastała. W poszczególnych latach liczba ludności na terenie gminy wynosiła: w 2010 r. – 43.307, w 2011 r. – 43.404, w 2012 r. – 43.469, w 2013 roku – 43.564, w 2014 r. – 43.543, w 2015 r. – 43.633, ▶

DOCHODY WŁASNE

60.754.827,33

pozostałe

15.478.141,93

DOTACJE

56.279.025,42

UDZIAŁ W PODATKACH

stanowiących
dochód
budżetu państwa
60.926.613,10

**SUBWENCJA
OGÓLNA**

34.148.890,00

**Wykonanie
DOCHODÓW
budżetu gminy
za 2019 r.**

▷ w 2016 r. – 43.529, w 2017 r. – 43.470, w 2018 r. – 43.441 i w 2019 r. – 44.177 osób. Na terenie gminy notuje się więcej urodzeń niż zgonów (w 2019 r. – 454 urodzenia i 438 zgonów), a jednocześnie – za sprawą migracji ludności – część mieszkańców naszej gminy opuszcza miasto, udając się w inny rejon Polski lub zagranicę, a część osób z innych miejscowości osiedla się na terenie Czechowic-Dziedzic. W 2010 r. wymeldowało się poza teren gminy 559 osób, a zameldowały z obcego terenu 503 osoby. W 2019 r. wymeldowało się poza teren gminy 350 osób, a zameldowało z innej miejscowości 500 osób. Ochoce osiedlanie się na terenie Czechowic-Dziedzic przez osoby z innej miejscowości wynika przede wszystkim z możliwości znalezienia tu zatrudnienia, a także dostępności mieszkań wybudowanych przez deweloperów.

Osiedlanie się na terenie naszej gminy jest również efektem prowadzenia przez samorząd przyjaznej polityki wobec mieszkańców i przedsiębiorców. Dzięki temu w gminie powstaje dużo mieszkań w zabudowie wielorodzinnej, budowanej przez deweloperów, co znacząco poprawia ofertę mieszkaniową na terenie Czechowic-Dziedzic, która jest bardzo atrakcyjna cenowo w stosunku do Bielska-Białej. Dobre połączenie komunikacyjne z Bielskiem-Białą stanowi dodatkową zachętę do osiedlania się na terenie naszej gminy.

W raporcie przedstawiono także informacje dotyczące działalności gospodarczej na terenie gminy według klasyfikacji PKD w latach 2016-2019. Różne branże przeżywają koniunkturę i dekonunkturę. W kategorii handel hurtowy i detaliczny

– naprawa pojazdów samochodowych odnotowano niewielki spadek liczby podmiotów z 1.174 w 2016 r. do 1.142 w 2019 r., co jest związane ze zwiększeniem się ilości sklepów wielkopowierzchniowych kosztem mniejszych placówek handlowych. W budownictwie nastąpił wzrost ilości podmiotów z 545 w 2016 r.

do 628 w 2019 r. W kategorii przetwórstwo przemysłowe również nastąpił wzrost ilości podmiotów z 473 w 2016 r. do 494 w 2019 r. W kategorii działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

nastąpił wzrost ilości podmiotów z 329 w 2016 r. do 386 w 2019 r. W kategorii działalność związana z obsługą rynku nieruchomości ilość podmiotów zmieniała się w poszczególnych latach i wynosiła: w 2016 r. – 299, w 2017 r. – 308, w 2018 r. – 276, w 2019 r. – 288. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy w latach 2016-2019 wzrosła. Ogółem na terenie gminy ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON wynosiła: w 2016 r. – 4.353, w 2017 r. – 4.451, w 2018 r. – 4.494, w 2019 r. – 4.598. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REFON wynosiła: w 2016 r. – 312, w 2017 r. – 359, w 2018 r. – 366, w 2019 r. – 346. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wynosiła: w 2016 r. – 259, w 2017 r. – 287,

w 2018 r. – 306, w 2019 r. – 294. Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REFON na 10.000 ludności wynosiła: w 2016 r. – 69, w 2017 r. – 80, w 2018 r. – 81, w 2019 r. – 76.

Kondycja gospodarcza gminy przekłada się na stan jej budżetu. Zgodnie z założeniami budżetowymi na 2019 rok, dochody budżetu gminy zaplanowano na poziomie 192.030.231,84 zł, a wydatki budżetu – w wysokości 208.382.206,84 zł, w tym wydatki majątkowe – 38.275.657,34 zł. Przychody ogółem miały z kolei wynieść 18.900.000 zł, a rozchody ogółem oszacowano na poziomie 2.548.025 złotych.

Wykonanie budżetu w latach 2017-2019 kształtowało się następująco: planowane dochody ogółem: w 2017 r. – 177.745.026,00 zł, w 2018 r. – 189.592.246,22 zł, w 2019 r. – 219.005.353,77 zł, wykonane dochody ogółem: w 2017 r. – 183.867.859,00 zł tj. 103,44% planu, w 2018 r. – 194.180.439,96 zł tj. 102,42% planu, w 2019 r. – 277.587.497,78 zł tj. 103,92% planu po zmianach, w tym dochody z majątku gminy: w 2016 r. – 2.134.049 zł, w 2018 r. – 1.814.750,02 zł, w 2019 r. – 903.068,78 zł. Planowane wydatki ogółem: w 2017 r. – 193.217.696,00 zł, w 2018 r. – 210.081.241,76 zł, w 2019 r. – 247.645.545,29 zł, a wykonane wydatki ogółem: w 2017 r. – 184.136.065,00 zł tj. 95,30% planu, w 2018 r. – 203.707.365,43 zł tj. 96,97% planu, w 2020 roku – 239.187.466,67 zł tj. 96,58% planu po zmianach. Wydatki majątkowe: w 2017 r. plan – 26.596.758,00 zł, wykonanie – 23.540.417,00 zł (88,51%), w 2018 r. plan – 30.794.284,46 zł, wykonanie – 30.386.707,00 zł (98,68%), w 2019 r. plan – 43.015.863,88 zł, wykonanie – 40.104.889,66 zł (93,23%). Przychody: w 2017 r. – 19.595.546,00 zł, w 2018 r.

Naszej gminie na dziś nie zagraża DEPOPULACJA, jaka zachodzi w innych miastach w Polsce oraz w krajach wysokorozwiniętych. Choć liczba mieszkańców Polski w ciągu ostatnich lat się zmniejszyła, to w Gminie Czechowice-Dziedzice liczba mieszkańców w tym okresie wzrastała. Dzieje się tak głównie dlatego, że dużo osób osiedla się u nas z innych miejscowości. Wynika to przede wszystkim z możliwości znalezienia tu zatrudnienia, a także dostępności mieszkań budowanych przez deweloperów. Jest to również efekt prowadzenia przez nasz samorząd PRZYJAZNEJ POLITYKI wobec mieszkańców i przedsiębiorców.

FOT. LUKASZ PIATEK

▷ – 23.055.012,54 zł, w 2019 r. – 30.485.353,72 zł, rozchody: w 2017 r. plan – 4.122.876,00 zł, wykonanie – 4.103.544,00 zł, w 2018 r. plan – 2.566.017,00 zł, wykonanie – 2.544.046,20 zł, w 2019 r. plan – 1.845.162,20 zł, wykonanie – 1.845.162,20 złotego.

Ze względu na prowadzenie dużych, wielomilionowych inwestycji, realizowanych przy współudziale środków z Unii Europejskiej, budżet gminy jest deficytowy, jednak realizacja ambitnych planów inwestycyjnych na terenie gminy wymaga zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Planowany deficyt wynosił: w 2017 r. 15.472.670,00 zł, w 2018 r. – 20.488.995,54 zł, w 2019 r. – 28.640.191,52 złotego. Zadłużenie budżetu gminy wyniosło: w 2017 r. – 4.410.484,00 zł, tj. 2,5% wykonania dochodów, w 2018 r. – 9.237.409,20 zł tj. 4,8% wykonania dochodów, w 2019 r. – 15.989.320,30 złotego, tj. 7% wykonania dochodów.

Istotną pozycją dochodów budżetu gminy, związaną z działalnością gospodarczą, są wpływy z tytułu podatku od nieruchomości. W latach 2014-2018 wpływy z owego podatku stopniowo rosły i wyniosły: w 2014 r. 31.558.478,83 zł, w 2015 roku – 33.563.083,14 zł, w 2016 r. – 36.025.049,22 zł, w 2017 r. – 36.514.662,89 zł, w 2018 r. – 36.996.903,04 zł. W 2019 r. nastąpił spadek dochodów z tego podatku do poziomu 36.494.431,04 zł. Spadek dochodów jest efektem zmiany przepisów dotyczących zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków, gruntów i budowli związanych z infrastrukturą kolejową. Do tej pory tereny zamknięte PKP nie były objęte daniną podatkową, lecz tylko od urządzeń związanych z infrastrukturą kolejową był płacony 2% podatek od budowli. Obecnie PKP jest zwolniona z tego podatku, co przełożyło się na spadek dochodów gminy.

Kolejnym obszarem przedstawionym w raporcie jest środowisko. Do najważniejszych efektów ekologicznych osiągniętych w roku 2019 należy uznać realizację zadania dotyczącą ograniczenia niskiej emisji w zabudowie wielorodzinnej (w centrum miasta w zakresie podłączenia do sieci ciepłowniczej budynków położonych przy ulicy Towarowej 4-8 i ul. Towarowej 12-14 i tym samym likwidacji ogrzewania węglowego w 24 lokalach mieszkalnych), wymianę 100 kotłów opalanych paliwem stałym na kotły gazowe, usunięcie 48,37 Mg wyrobów zawierających azbest z 42 nieruchomości oraz zakup i przekazanie mieszkańcom 280

kompostowników. Warto zwrócić uwagę ponadto na działania edukacyjne na rzecz poprawy jakości powietrza, w tym zakup sadzonek dla mieszkańców, przeprowadzenie pomiarów zanieczyszczenia powietrza przy użyciu dronów oraz zakup dwóch kolejnych czujników do pomiarów powietrza.

Wśród działań wynikających z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej podjętych w roku 2019 należy wymienić przede wszystkim uzyskanie dofinansowania na realizację projektu pn. „Efektywne Oświetlenie Miejskie w Czechowicach-Dziedzicach” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (ze środków EFRR). Dokonano wymiany położonego w ciągu 24 ulic i dróg oświetlenia należącego do gminy oraz TAURON S.A. na energooszczędne lampy LED i zastosowano nowoczesny system sterowania, który przyczyni się do wygenerowania dodatkowej redukcji emisji dwutlenku węgla oraz oszczędności zużytej energii elektrycznej. Warto pamiętać również o zakończeniu realizacji zadania termomodernizacji Przedszkola Publicznego nr 5 oraz pozyskaniu dofinansowania na realizację projektu pn. „Budowa źródła skojarzonego w budynku basenu WODNIK w Czechowicach-Dziedzicach” również w ramach RPO Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (z funduszy EFRR), skutkiem czego będzie zwiększenie udziału produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji oraz zmniejszenie kosztów ogrzewania i energii elektrycznej, jak również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Rezultatem zadania będzie kaskadowy system wysokosprawnej kogeneracji o mocy cieplnej 113 kW i mocy elektrycznej 72 kW. Istotnym elementem polityki gminy w zakresie zwalczania niskiej emisji było pozyskanie dofinansowania na realizację projektu pn. „Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (ul. Kolorowa 2, Lipowska 24, Słowackiego 32, Towarowa 2) na terenie Czechowic-Dziedzic” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Skutkiem będzie

ograniczenie niskiej emisji poprzez wsparcie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych na terenie gminy, a dzięki termomodernizacji w budynkach wielorodzinnych zwiększona zostanie ich efektywność energetyczna, nastąpi zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową i ciepło oraz wzrośnie liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą

zużycia energii. Na uwagę zasługuje również kontynuacja wdrożonego w 2018 r. systemu pozwalającego na zdalne monitorowanie oraz regulację parametrów pracy urządzeń automatyki w celu optymalizacji zużycia ciepła w obiekcie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2, w tym decyzja o objęciu zdalnym

monitoringiem dwóch kolejnych jednostek gminnych – Szkoły Podstawowej nr 8 oraz Miejskiego Domu Kultury.

Kolejnym ważnym obszarem działań gminy jest polityka społeczna. Na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w 2019 r. wydatkowano 62.011.158 złotych. Środki na realizację z zakresu pomocy społecznej pochodzą głównie z budżetu Państwa, w tym środki na program „Rodzina 500+”. Poziom wydatków na te zadania w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 15.694.758 złotych, co stanowi 33 procent. W dziale budżetu 855 – Rodzina wydatkowano 50.877.049 złotych, co stanowi 82,04% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 Pomoc społeczna wydatkowano 10.069.070 złotych, co stanowi 16,23% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 Ochrona zdrowia wydatkowano z kolei 898.360 złotych, co stanowi 1,45% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Są to trzy największe pozycje budżetowe w obszarze polityki społecznej. Ponadto w dziale 854 Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 50.426 złotych, a w dziale 853 Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej wydatkowano kwotę 116.253 złotych.

Oprócz zadań finansowanych z budżetu państwa, gmina realizowała własny program wsparcia dla rodzin wielodzietnych – „Program Rodzina 3+”. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wydano 3.728 kart Rodzina 3+ dla 722 rodzin z terenu

Ze względu na prowadzenie DUŻYCH, WIELOMILIONOWYCH INWESTYCJI, realizowanych przy współudziale środków z UE, budżet jest deficytowy. To jednak oczywiste, że ambitne plany inwestycyjne wymagają zaciągnięcia kredytów i pożyczek.

▷ Gminy Czechowice-Dziedzice. Jest u nas realizowany także ogólnopolski program Karta Dużej Rodziny – do 31 grudnia 2019 r. przystąpiło do niego na terenie gminy 1.214 rodzin, dla których wydano 4.496 kart (w 2019 r. wzrost o 1462 karty, wydane dla 620 rodzin).

Ważną rolę pełnią jednostki pomocnicze, które aktywizują lokalną społeczność. W 2019 r. łączny ich budżet wynosił 910.000 zł, w tym 121.016,28 zł fundusz sołecki. Plan zrealizowano w 99,14% – wykonanie na koniec roku wyniosło 902.174,87 złotych, w tym 120.780,92 zł wydatkowano na zadania finansowane w ramach funduszu sołeckiego. Największe środki finansowe mają sołectwo Ligota (plan 148.355 zł, wykonanie 147.872,95 zł) i sołectwo Zabrzeg (plan 128.828 zł, wykonanie 128.815,38 zł), a w mieście Osiedle Czechowice Górne (plan 92.705 zł, wykonanie 91.703,55 zł), Osiedle Południe (plan 108.881 zł, wykonanie 108.29,11 zł) oraz Osiedle Barbara (plan 85.041 zł, wykonanie 84.902,22 zł). Najmniejsze środki finansowe otrzymuje Osiedle Lesisko (plan 36.379 zł, wykonanie 30.782,37 zł) oraz Osiedle Dziedzice (37.542 zł, wykonanie 37.541,75 zł). Wysokość środków finansowych dla osiedli i sołectw jest uzależniona od liczby ludności oraz powierzchni jednostki pomocniczej. Ponieważ powierzchnia jednostek się nie zmienia, a liczba mieszkańców w niewielkim stopniu, toteż wysokość środków finansowych dla jednostek pomocniczych pozostaje na niezmiennym poziomie od kilku lat. Biorąc pod uwagę inflację i wzrost kosztów realizacji zadań, środki te są jednak relatywnie i faktycznie mniejsze i myśli się o ich zwiększeniu.

W raporcie przedstawiono także aktywa spółek z udziałem gminy w latach 2013-2019. Aktywa spółek gminnych lub z udziałem gminy systematycznie rosną, co jest efektem realizacji inwestycji, przede wszystkim projektu „Regulacja gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Czechowice-Dziedzice” etap I i realizowanego obecnie etapu II. Gmina poprzez zwiększenie udziałów wspiera rozwój spółek. W latach poprzednich gmina wspierała spółkę PIM przy realizacji I etapu tego projektu (przy II etapie spółka zaciągnęła kredyt), a obecnie wspiera spółkę PWiK, która realizuje projekt modernizacji sieci wodociągowej, ponieważ kondycja i aktywa spółki nie pozwalają jej na zaciągnięcie kredytu. Zaciągnięcie kredytu przez PWiK musiałoby przełożyć się na wzrost taryf za wodę, które od siedmiu lat utrzymywane są na tym samym poziomie.

Aktywa Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. wzrosły z 7.902.676 zł w 2013 r. do 21.947.033 zł w 2019 r., aktywa Przedsiębiorstwa Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. wzrosły z 99.933.000 zł w 2013 r. do 214.188.685 zł, natomiast aktywa Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. wzrosły z 10.639.704 zł w 2014 r. do 15.924.052 zł, co wiąże się z modernizacją taboru autobusowego spółki. Obecnie spółka przygotowuje się do pionierskiego przedsięwzięcia, jakim jest zakup dwóch autobusów przegubowych o napędzie elektrycznym. Autobusy te będą obsługiwały przede wszystkim linię do Bielska-Białej. Obecnie ze względu na pandemię pogorszyła się kondycja spółki, gdyż mniej osób podróżuje, autobusy nie mogą być w pełni obłożone, a w godzinach szczytu kursują po dwa autobusy, by zapewnić bezpieczeństwo pasażerów, lecz wiąże się to z dodatkowymi kosztami. Gmina wspiera PKM przy zakupie nowego taboru, z uwagi na potrzebę zapewnienia sprawnego, bezpiecznego i nowoczesnego transportu komunikacyjnego.

Dzięki realizacji drugiego etapu projektu pn. „Regulacja gospodarki wodno-ściekowej (...)” wzrosła długość sieci kanalizacji sanitarnej bez przyłączy spółki PIM z 196 kilometrów w 2017 roku do 201,3 kilometra w 2019 r. Jednocześnie spadła liczba awarii na sieci kanalizacyjnej z 54% w 2017 r. do 28% w 2019 roku, co jest efektem modernizacji sieci. Modernizacja oczyszczalni ścieków i budowa systemu odzyskiwania biogazu i – poprzez system

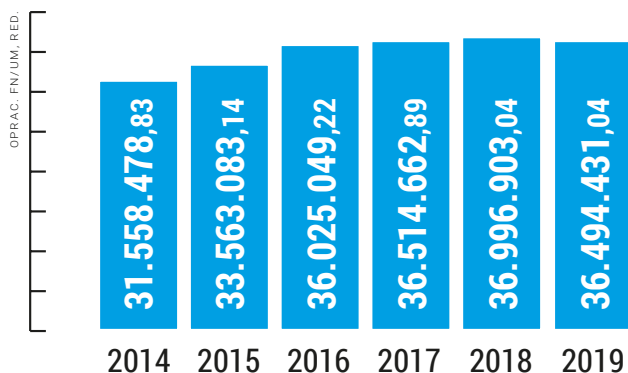
kogeneracji – produkcji energii elektrycznej przyczyniają się do wzrostu samowystarczalności energetycznej obiektu, która w 2019 r. wyniosła 60,16%. W 2019 r. w oczyszczalni wyprodukowano 1.320,25 MWh.

Modernizacja sieci wodociągowej na terenie sołectw spowodowała obniżenie strat wody na sieci z 13,3% w 2017 r. do 11,7% w 2019 r, choć liczba awarii w tym okresie wzrosła z 25 w 2017 r. do 39 w 2019 roku. Usuwanie awarii przyczynia się do uszczelnienia sieci i zmniejszenia strat wody. Program modernizacji sieci wodociągowej na terenie miasta prowadzi wspomniana wyżej spółka PWiK, przy wsparciu finansowym gminy. Nakłady na modernizację sieci wodociągowej w latach 2014-2019 wyniosły: w 2014 r. – 431.966,61 zł. W 2015 roku – 637.200,52 zł, w 2016 roku – 1.029.741,84 zł, w 2017 r. – 1.88.017,02 zł, w 2018 r. – 1.043.674,35 zł, w 2019 roku – 850.033,83 zł. Środki te umożliwiły wykonanie modernizacji sieci o długości: 2.519,65 metra w 2014 r., 3.200,77 m w 2015 r., 4.067,56 m w 2016 r., 5.851,35 m w 2017 r., 4.024,36 m w 2018 r. i 2.802,87 metra w 2019 r. Ponadto spółka PWiK ponosiła nakłady na remonty sieci wodociągowej: 422.869 zł w 2014 r., 434.144,94 zł w 2015 r., 522.247,88 zł w 2016 r., 350.379,61 zł w 2017 r., 335.043,96 zł w 2018 r. i 266.944,64 zł w 2019 roku. Działania modernizacyjne spowodowały spadek ilości awarii na sieci eksploatowanej przez PWiK z 319 w 2014 r. do 161 w 2019 r., co przełożyło się na zmniejszenie strat wody na sieci z 32,28% w 2014 r. do 21,56% w 2019 r., czyli prawie o 100%. Dane te świadczą o tym, że środki wydane na modernizację sieci wodociągowej zostały dobrze wydatkowane, a oddzielenie się od RWPiK Tychy S.A. i powołanie spółki PWiK było słuszne. W momencie wydzielenia części majątku RPWiK Tychy S.A. straty na sieci wodociągowej wynosiły ok. 32%, a wcześniej nawet 40%. Realizowana obecnie modernizacja sieci wodociągowej w ramach projektu unijnego, czyli przebudowa ok. 25 km najbardziej awaryjnej sieci, powinna znacząco ograniczyć straty wody.

Wotum zaufania

Po przedstawieniu raportu odbyła się debata i głosowanie za udzieleniem wotum zaufania dla burmistrza **Mariana Błachuta** za ubiegły rok. Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości, po dyskusji nad raportem, postanowił wstrzymać się od głosu

Wpływy z tytułu podatku OD NIERUCHOMOŚCI w latach 2014-2019

▷ z dwóch, jak twierdzono, powodów – braku, zdaniem radnych PiS-u, polityki prozdrowotnej gminy oraz braku zrównoważonego rozwoju między północną, a południową częścią miasta. Zdaniem radnych PiS, przy omawianiu raportu o stanie gminy burmistrz mówił, że skupił się na trzech obszarach, tj. społeczeństwo, gospodarka i środowisko. Według Klubu PiS brakuje czwartego aspektu działania gminy, tj. polityki prozdrowotnej. Zdaniem radnych PiS, ze strony gminy mieszkańcy nie mają zapewnionej żadnej świadomej polityki prozdrowotnej. Zwrócono uwagę na to, że Komisja Polityki Społecznej podjęła tematykę związaną z profilaktyką prozdrowotną. Drugim zastrzeżeniem Klubu Radnych PiS była ocena starań burmistrza dotyczących zrównoważonego rozwoju gminy. Na sesji, która odbyła się 7 lipca br., wskazywano na duże różnice w rozwoju i inwestycjach między północną, a południową częścią gminy, które – zdaniem radnych PiS – są zbyt widoczne (piszemy na ten temat na stronach 11-12). Klub Radnych PiS wyraził nadzieję, że w kolejnych latach zrównoważony rozwój będzie bardziej widoczny również w południowej części miasta.

Burmistrz odpowiedział, że według wszelkich definicji zrównoważony rozwój opiera się na trzech wartościach, jakimi są społeczeństwo, środowisko i gospodarka. Nie ma żadnego czwartego obszaru zrównoważonego rozwoju, na który wskazuje Klub Radnych PiS. Ponadto, zdaniem burmistrza, zrównoważony rozwój nie oznacza równej, geograficznej redystrybucji środków finansowych na poszczególne części gminy. Zarzut dotyczący braku polityki prozdrowotnej jest również – zdaniem burmistrza – całkowicie nietrafiony. Zdaniem wóldarza gminy, nasz samorząd nie ma żadnego wpływu na kreowanie polityki prozdrowotnej, ponieważ w Czechowicach-Dziedzicach nie ma żadnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Gmina nie ma też żadnych prawnych narzędzi, by organizować służbę zdrowia na swoim terenie – mieszkańcy płacą składkę zdrowotną do Narodowego Funduszu Zdrowia, który kreuje politykę prozdrowotną, mając do tego wszelkie narzędzia i środki finansowe. Burmistrz wskazał, że radni PiS mają prawo do swojej oceny, lecz – jego zdaniem – oba zarzuty są niesłuszne i nietrafione.

Z kolei Klub Radnych Porozumienie Aktywni Mieszkańcy oświadczył, iż – jego zdaniem – forum Rady Miejskiej powinno być miejscem poszu-

kiwania porozumienia osiągniętego w wyniku dyskusji i kompromisu. Niestety – zdaniem radnych klubu – zauważalny był brak szukania konsensusu ze strony burmistrza. Zdaniem radnych Klubu Radnych Porozumienie Aktywni Mieszkańcy, nie wszyscy radni są traktowani jednakowo – dzieli się ich na tych pochodzących z ugrupowania mającego większość w Radzie Miejskiej oraz innych, których zdanie nie jest brane pod uwagę. Wobec powyższego, radni Klubu Porozumienie Aktywni Mieszkańcy wstrzymali się od głosu w sprawie udzielenia wotum zaufania burmistrzowi za rok 2019, chcąc zwrócić uwagę na – ich zdaniem – zaniedbania w zakresie współpracy z całą Radą Miejską. Radni Klubu Porozumienie Aktywni Mieszkańcy uważają, że Rada Miejska jest traktowana jako narzędzie, a nie jako forum do dyskusji i znajdowania optymalnych rozwiązań. Podkreślili, że liczą na zmianę podejścia burmistrza oraz podjęcie rzeczywistego dialogu z wszystkimi przedstawicielami mieszkańców w radzie.

Komisja Rewizyjna, po analizie raportu stwierdziła, że stanowi on obiektywny, rzeczywisty stan gminy oraz podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w tym w szczególności realizację uchwał Rady Miejskiej, i że wynika z niego, iż wytyczone cele, zapisane w strategii rozwoju gminy i innych dokumentach oraz uchwałach Rady Miejskiej, były realizowane. W związku z tym, komisja zawnioskowała do Rady Miejskiej o udzielenie wotum zaufania dla burmistrza. Ostatecznie, jak napisano już powyżej, za udzieleniem wotum zaufania głosowało 12 radnych, nikt nie zagłosował przeciw, a wstrzymało się od głosu 8 osób.

Burmistrz z absolutorium

W dalszej części omówiono sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Czechowice-Dziedzice za 2019 rok, sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Budżet gminy na 2019 r. został uchwalony uchwałą nr V/28/18 Rady Miejskiej z dnia 18 grudnia 2018 r. W 2019 roku Rada Miejska podjęła 13 uchwał zmieniających budżet, natomiast burmistrz wydał 22 zarządzenia zmieniające plan finansowy gminy. W związku z tym, nastąpiły zmiany w pierwotnym planie budżetu gminy zarówno po stronie dochodów i wydatków, jak i przychodów oraz rozchodów. I tak, plan dochodów w ciągu ubiegłego roku

zwiększył się o kwotę 26.975.121,93 złotego i na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił 219.005.353,77 złotego, a dochody budżetu gminy zrealizowano w wysokości 227.587.497,78 złotego, tj. 103,92% planu. Plan wydatków w ciągu roku zwiększył się o kwotę 39.263.338,45 złotego i na dzień 31.12.2019 r. wynosił 247.645.545,29 zł, w tym plan wydatków majątkowych wynosił 43.015.863,88 złotego. Wydatki budżetu gminy wykonano w wysokości 239.187.466,67 zł, tj. 96,58% planu, w tym wydatki bieżące w wysokości 199.082.577,01 złotego tj. 97,29% planu, a wydatki inwestycyjne w wysokości 40.104.889,66 złotego, tj. 93,23 procent planu po zmianach. Plan przychodów na dzień 31.12.2019 r. wynosił z kolei 30.485.353,72 zł, a zrealizowano przychody w wysokości 19.590.421,63 złotego. Rozchody budżetu gminy zrealizowano w kwocie 1.845.162,20 zł (100% planu).

W związku z wprowadzonymi zmianami budżetu gminy, deficyt – zaplanowany w wysokości 28.640.191,52 złotego – ostatecznie osiągnął kwotę 11.599.968,89 złotego. Zadłużenie na dzień 31.12.2019 r. z tytułu pożyczek i kredytów wynosiło 15.989.320,30 złotego, co stanowi 7 procent wykonanych dochodów budżetu gminy.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Czechowice-Dziedzice została przyjęta uchwałą nr V/29/18 Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach z dnia 18 grudnia 2018 r. Programy, projekty lub zadania ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy na rok 2019 r. związane z programami realizowanymi z udziałem środków europejskich zaplanowano w wysokości 22.792.783,30 złotego i zostały one wykonane w wysokości 20.269.247,30 złotego, tj. 89% planu. Zadania w WPF na 2019 r. zaplanowano w wysokości 26.904.577 złotych a wykonano w wysokości 26.356.972,47 złotego, tj. 98% planu.

Opinie na temat sprawozdania wydały komisje stałe Rady Miejskiej – Komisja Polityki Społecznej przyjęła do wiadomości sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2019 rok, a Komisja Oświaty, Kultury i Sportu, Komisja Rozwoju i Rolnictwa, Komisja Samorządności i Porządku Publicznego oraz Komisja Budżetu i Finansów pozytywnie zaopiniowały sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za rok 2019. Również Regionalna Izba Obrachunkowa wydała pozytywną opinię o sprawozdaniu. Komisja Rewizyjna stwierdziła, że gospodarka finansowa gminy w 2019 r. prowadzona była prawi-

▷ dło i zgodnie z obowiązującymi przepisami. W związku z tym, komisja zawniosowała do Rady Miejskiej o udzielenie burmistrzowi absolutorium.

Po przedstawieniu opinii komisji, niektóre kluby radnych również postanowiły przedstawić swoje stanowisko w tej sprawie. Jak stwierdzili radni Klubu Radnych Porozumienie – Aktywni Mieszkańcy, „*biorąc pod uwagę pozytywne opinie komisji do sprawozdania z wykonania budżetu gminy (...) oraz pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej (...), Klub Radnych Porozumienie – Aktywni Mieszkańcy nie widzi powodu by nie poprzeć projektów uchwał w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego, sprawozdania z wykonania budżetu (...) wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego za 2019 rok oraz w sprawie udzielenia burmistrzowi absolutorium (...)*.” Z kolei radni Klubu Radnych PiS zaprezentowali stanowisko, że „*wszystkie środki finansowe w budżecie gminy na rok 2019 były wydatkowane zgodnie z prawem i w pełni legalnie, toteż pogratulowano burmistrzowi za pozyskane środki do budżetu gminy oraz Skarbnikowi Miasta za trafne operowanie finansami gminy*”. Zwrócono wszakże uwagę, że „*czym innym jest wydatkowanie środków w budżecie gminy zgodnie z prawem, a czym innym jest kwestia, czy były one w pełni uzasadnione*” – jak podkreśliło, „*radni Klubu Radnych PiS nie wszystkie proponowane zadania w pełni akceptowali. W związku z tym, Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości postanowił wstrzymać się od głosu nad przyjęciem sprawozdania z wykonania budżetu oraz w sprawie udzielenia absolutorium dla burmistrza (...)*”.

Klub Radnych Nowa Inicjatywa podziękował burmistrzowi za jego działalność i zaangażowanie w pracy na rzecz gminy w 2019 roku. Podziękował także wszystkim współpracownikom burmistrza tj. jego zastępcom, sekretarzowi, skarbnikowi, naczelnikom wydziałów i kierownikom biur Urzędu Miejskiego, a także dyrektorem jednostek organizacyjnych gminy oraz prezesom spółek gminnych. Poinformowano jednocześnie, że Klub Radnych Nowa Inicjatywa będzie głosował za udzieleniem absolutorium.

Przypominamy, że ostatecznie za przyjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu gminy wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego za 2019 rok głosowało

17 radnych, a 3 osoby wstrzymały się od głosu. Taki sam wynik głosowania odnotowano przy podejmowaniu uchwały w sprawie udzielenia absolutorium z tytułu wykonania budżetu

gminy za 2019 rok. W efekcie, sprawozdanie zostało przez Radę Miejską przyjęte, a absolutorium udzielone.

(BRM/UM | Red.) ■

NA PODSTAWIE PROTOKOŁÓW Z SESJI I POSIEDZEŃ KOMISJI

Rada Miejska obradowała 7 lipca oraz 13 i 25 sierpnia 2020 r.

Na sesji 7 lipca 2020 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr XXIV/254/20 w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 2) Nr XXIV/255/20 w sprawie nadania Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach,
- 3) Nr XXIV/256/20 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy (...),
- 4) Nr XXIV/257/20 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2020,
- 5) Nr XXIV/258/20 w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na dofinansowanie inwestycji z zakresu modernizacji źródeł ciepła,
- 6) Nr XXIV/259/20 w sprawie zawarcia porozumienia dotyczącego współdziałania gmin wchodzących w skład Aglomeracji Czechowice-Dziedzice przy realizacji zadania polegającego na likwidacji dotychczasowej Aglomeracji (...) i wyznaczenie obszaru i granicy nowej Aglomeracji (...),
- 7) Nr XXIV/260/20 w sprawie przyjęcia raportu monitoringowego z realizacji Programu Rewitalizacji Gminy (...),
- 8) Nr XXIV/261/20 zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy (...),
- 9) Nr XXIV/262/20 zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i zagospodarowania tych odpadów (...),
- 10) Nr XXIV/263/20 w sprawie sprzedaży nieruchomości położonej w Czechowicach-Dziedzicach w drodze przetargu (ul. Poziomkowa),
- 11) Nr XXIV/264/20 w sprawie sprzedaży nieruchomości (...) w drodze przetargu (ul. Michała Drzymały),
- 12, 13, 14) Nr XXIV/265/20, XIV/266/20 i XIV/267/20 w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe wynajęcie lokalu użytkowego kiosków nr III A, IV A i IV B na Placu Targowym w Czechowicach-Dziedzicach,
- 15) Nr XXIV/268/20 w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe wynajęcie lokalu użytkowego w budynku przy ul. Nad Białką 1 B w Czechowicach-Dziedzicach,
- 16) Nr XXIV/269/20 w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe wynajęcie lokalu użytkowego w budynku przy ul. Nad Białką 1 B w Czechowicach-Dziedzicach dla Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż,
- 17) Nr XXIV/270/20 w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe wynajęcie garażu przy ul. Ślepej (...),
- 18, 19) Nr XXIV/271/20 i XXIV/272/20 w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe wynajęcie lokalu użytkowego w budynku przy ul. Gminnej 4 w Zabrzegu,
- 20) Nr XXIV/273/20 w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec planowanej likwidacji dyspozytorni medycznej funkcjonującej w strukturach Bielskiego Pogotowia Ratunkowego w Bielsku-Białej,
- 21) Nr XXIV/274/20 w sprawie utworzenia w Kaniowie stałej bazy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego,
- 22) Nr XXIV/275/20 w sprawie rozpatrzenia ponownej skargi mieszkańca na działalność Dyrektora OPS (...),
- 23) Nr XXIV/276/20 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej (...).

Na sesji 13 sierpnia 2020 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr XXV/277/20 w sprawie zmian w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Czechowice-Dziedzice na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024,
- 2) Nr XXV/278/20 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 3) Nr XXV/279/20 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2020,
- 4) Nr XXV/280/20 w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Szczyrk,
- 5) Nr XXV/281/20 zmieniająca uchwałę w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego,
- 6) Nr XXV/282/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Barbara” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 7) Nr XXV/283/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Centrum” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 8) Nr XXV/284/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Dziedzice” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 9) Nr XXV/285/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Lesisko” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 10) Nr XXV/286/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Północ” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 11) Nr XXV/287/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Południe” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 12) Nr XXV/288/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Renardowice” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 13) Nr XXV/289/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Tomaszówka” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 14) Nr XXV/290/20 w sprawie zmiany Statutu Osiedla „Czechowice Górne” w Czechowicach-Dziedzicach,
- 15) Nr XXV/291/20 w sprawie zmiany przebiegu istniejącej drogi gminnej na terenie Gminy (...).

Na sesji 25 sierpnia 2020 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr XXVI/292/20 w sprawie udzielenia wotum zaufania Burmistrzowi Czechowice-Dziedzic za 2019 rok.
- 2) Nr XXVI/293/20 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego, sprawozdania z wykonania budżetu Gminy (...) wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego za 2019 rok,
- 3) Nr XXVI/294/20 w sprawie udzielenia Burmistrzowi Czechowice-Dziedzic absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy (...) za 2019 rok,
- 4) Nr XXVI/295/20 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy (...),
- 5) Nr XXVI/296/20 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2020,
- 6) Nr XXVI/297/20 w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych,
- 7) Nr XXVI/298/20 w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie prawa użytkowania wieczystego działki,
- 8) Nr XXVI/299/20 w sprawie zwolnienia z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz zwrotu części tej opłaty,
- 9) Nr XXVI/300/20 w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie (...) w roku szkolnym 2020/2021,
- 10) Nr XXVI/301/20 zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru składów osobowych komisji stałych Rady Miejskiej (...),
- 11) Nr XXVI/302/20 zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru przewodniczących komisji stałych Rady Miejskiej (...),
- 12) Nr XXVI/303/20 zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru zastępców przewodniczących komisji stałych (...),
- 13) Nr XXVI/304/20 w sprawie nadania Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach,
- 14) Nr XXVI/305/20 w sprawie przekazania skargi.

WSZYSTKIE UCHWAŁY I PROJEKTY UCHWAŁ MOŻNA ZNALEŹĆ NA www.bip.czechowice-dziedzice.pl ■

NA SESJI RADY MIEJSKIEJ

ODPADY i niska emisja

W lipcu i sierpniu br. radni zajmowali się m.in. ZMIANAMI w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Nowy statut

6 grudnia 2018 r. powołano komisję ds. zmiany Statutu Gminy, której zadaniem było dokonanie analizy statutu i przedłożenie Radzie Miejskiej propozycji jego zmian lub projektu nowego dokumentu. Komisja ta – po zapoznaniu się z nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym oraz uwzględniając rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego, w którym w całości uchylono uchwałę Rady Miejskiej z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy – zadecydowała o opracowaniu nowego dokumentu, uwzględniającego zastrzeżenia nadzoru prawnego. Zgodnie z zaleceniami, pominięto m.in. zapisy ustawowe, rozbudowano zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (w tym określono skład liczbowy tych komisji, uwzględniając ich aktualny skład), jak również określono ilość wiceprzewodniczących Rady Miejskiej, wprowadzając wybór jednego wiceprzewodniczącego. Ograniczono również zapisy dotyczące pracy Burmistrza Czechowic-Dziedzic i Rady Miejskiej. Zadecydowano ponadto o skróceniu terminu przedkładania radnym materiałów na sesję z 14 do 12 dni. Uwzględniając wnioski komisji z poprzedniej kadencji, zmieniono też nazwy dwóch komisji – Komisji Samorządności i Porządku Publicznego na Komisję Samorządności i Bezpieczeństwa Publicznego oraz Komisji Rozwoju i Rolnictwa na Komisję Gospodarki i Rozwoju.

Walka z niską emisją

Podjęto uchwałę w sprawie zaciągnięcia przez gminę pożyczki długoterminowej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na dofinanso-

wanie inwestycji z zakresu modernizacji źródeł ciepła, co jest niezbędne do zrealizowania uchwały Rady Miejskiej w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie tych inwestycji. Gmina złożyła wniosek do WFOŚiGW o dofinansowanie realizacji zadania pod nazwą „Program ograniczenia niskiej emisji na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice na lata 2020-2021 z realizacją w roku 2020”, a źródłem finansowania zadania będą w 40% środki własne mieszkańców oraz w 60% środki pochodzące z pożyczki w wysokości 600.000 złotych pozyskanej z WFOŚiGW. Pożyczka będzie spłacana w dwudziestu równych, kwartalnych ratach po 30.000 złotych, począwszy od III kwartału 2021 r. do II kwartału 2026 roku.

Gmina bardzo by chciała zrealizować jak najwięcej inwestycji z zakresu modernizacji źródeł ciepła, jednak na razie nie ma możliwości rozszerzenia przedsięwzięcia i dofinansowania wymiany większej ilości pieców. Miała już miejsce zresztą sytuacja, gdy gmina była finansowo przygotowana na wymianę 250 instalacji, natomiast zrealizowano wówczas tylko około 150, gdyż część mieszkańców wycofała się z wymiany pieców. Tymczasem, przyznane dofinansowanie musi być zrealizowane w całości, aby możliwe było umorzenie części wykorzystanej pożyczki. Lepiej zatem dofinansować mniejszą ilość, ale za to pewnych inwestycji, niż borykać się później z problemami z rozliczeniem i uzyskaniem dofinansowania. Ponadto, aktualnie sytuacja finansowa gminy znacznie się pogorszyła i z pewnością nie stać jej na szersze inwestowanie w tym zakresie. W tym roku pierwotnie zakładano wymianę 100 instalacji, a następnie zwiększono ilość zakładanych realizacji do 120, w związku z możliwością wymiany palenisk w budynkach wielorodzinnych, czego wcześniej program nie dopuszczał. Aktualnie trwa realizacja inwestycji na terenie osiedla kolejowego, gdzie w ubiegłym roku pilotażowo wymieniono instalację w 46 lokalach mieszkaniowych (najczęściej w każdym były dwa źródła, czyli piec kaflowy do ogrzewania mieszkania oraz piec węglowy do przygotowywania posiłków). Poziom likwidacji palenisk emisyjnych jest więc znaczny.

Jeżeli jednak możliwości finansowe pozwolą, to na pewno realizowana będzie większa ilość inwestycji w tym zakresie. Największe zainteresowanie udziałem mieszkańców w programie obserwuje się niestety dopiero w ostatnim momencie naboru wniosków, gdy możliwości finansowe są już ograniczone. Władzom gminy bardzo zależy na jakości powietrza w mieście, a każdy zlikwidowany nieekologiczny kocioł węglowy jest ważnym elementem zbliżającym do uporańcia się z problemem niskiej emisji.

Zmiany w odpadach

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 6 września 2019 r. zaszła konieczność dokonania zmian w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Uzupełniono m.in. zakres rodzajowy odpadów powstających na terenie nieruchomości o frakcje odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi (w szczególności igły i strzykawki) oraz odpadów tekstyliów i odzieży, jak również określono wymagania dotyczące kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych. Oprócz tego określono zasady utrzymania w należyтым stanie sanitarnym i porządkowym pojemników i miejsc gromadzenia odpadów (obowiązek ten należy do właściciela nieruchomości), zwolniono właścicieli nieruchomości, którzy kompostują bioodpady, z posiadania pojemników na te odpady, a także ustalono minimalne pojemności pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Dodatkowo, określono również zasady pozbywania się odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym, o których mowa wyżej, oraz odpadów tekstyliów i odzieży. Biorąc pod uwagę opinie mieszkańców oraz zgodnie z wnioskiem Komisji Rozwoju i Rolnictwa, zrezygnowano z propozycji zmiany częstotliwości pozbywania się mebli i innych odpadów wielkogabarytowych (dla zabudowy wielorodzinnej na nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a dla zabudowy jednorodzinnej na nie rzadziej niż raz w roku). W konsekwencji, utrzymano częstotliwość odbio-

▷ ru odpadów wielkogabarytowych na dotychczasowym poziomie, tj. nie rzadziej niż dwa razy w roku w zabudowie jednorodzinnej oraz nie rzadziej niż raz w tygodniu w zabudowie wielorodzinnej.

Uwag do regulaminu ze strony mieszkańców i radnych było jednak znacznie więcej, jednak z uwagi na konieczność zbilansowania kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy w ramach i na poziomie dotychczasowej wysokości stawki opłaty pobieranej od mieszkańców ich wprowadzenie jest niestety niemożliwe – uwzględnienie wszystkich uwag oznaczałoby podniesienie stawki opłaty. Wyjaśniono przy okazji m.in. temat odpadów tekstylnych i odzieży – bardzo mała ilość bardzo zniszczonych ubrań może być wyrzucana do odpadów zmieszanych i nie trzeba ich wywozić do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Wskazano ponadto, że odzież używaną można oddać osobom potrzebującym lub umieścić w pojemnikach PCK – raz w miesiącu prowadzona jest też na terenie gminy zbiórka odzieży używanej organizowana przez firmę prywatną. Podkreślono, że gmina może poszerzać zakres odbieranych przez firmę obsługującą system odbioru odpadów, lecz spowodowałyby to zwiększenie wspomnianej stawki opłaty za odbiór odpadów od mieszkańców, gdyż system musi się samofinansować. Tymczasem, stawka za odbiór odpadów komunalnych obowiązująca w Gminie Czechowice-Dziedzice jest aktualnie jedną z niższych w okolicy i jeśli chcemy to utrzymać, nie można wymagać od firmy wywożącej odpady realizacji dodatkowego zakresu usług, gdyż to z pewnością zwiększy koszty systemu.

Zielone bez ograniczeń

Wątpliwości wzbudza również brak możliwości wrzucania odpadów tzw. zielonych do pojemników na odpady tzw. bio i w ogóle brak możliwości odbioru odpadów zielonych przez firmę wywozową bezpośrednio z nieruchomości, co jest dużą niedogodnością dla mieszkańców. Jak wskazano, zasadne byłoby ponadto w przyszłości uwzględnienie ulgi w wysokości stawki opłaty za odbiór śmieci w przypadku kompostowania odpadów biodegradowalnych na terenie nieruchomości. Dodano, że wartą zauważenia kwestią jest zniesienie limitów dotyczących zbierania w PSZOK-u odpadów zielonych, gdyż mieszkańcy wielokrotnie informowali, iż limity te były nietrafione.

W odpowiedzi na te uwagi wyjaśniono, że trawa jest owszem jak najbardziej odpadem biodegradowalnym, jednak ponieważ pojemniki brązowe są małe, to nie byłoby dobrym rozwiązaniem wrzucanie jej do nich. Z reguły trawy jest bowiem objętościowo stosunkowo bardzo dużo. Ponadto, efekt dla całego systemu byłby bardzo negatywny, ponieważ koszt odbioru i zagospodarowania tych odpadów wyniósłby już nie 250 złotych za tonę, jak ma to miejsce w przypadku odpadów kuchennych bio, lecz 450 złotych za tonę. Dodatkowy koszt wyniósłby około 2,5 złotego więcej na mieszkańca i tylko pod warunkiem wzrostu stawki opłaty o tę kwotę takie rozwiązanie byłoby możliwe. W kwestii odbioru odpadów zielonych

be z p o s r e d n i o z nieruchomości wyrażono nadzieję, że być może w przyszłości możliwa będzie zmiana zasad. Aktualnie właśnie zostały ograniczenia zbierania w PSZOK-u odpadów zielonych, co stanowi duży postęp w tej sprawie. Problem leży w tym, że trawa jest ciężkim ładunkiem i trzeba ją daleko wywozić, a to wszystko generuje znaczne koszty. Jeśli w przyszłości będzie możliwość utworzenia gminnej kompostowni, która będzie spełniała warunki środowiskowe, wówczas koszt zagospodarowania tych odpadów będzie niższy. Realizowany przez gminę program użyczania kompostowników ma służyć zagospodarowaniu odpadów zielonych przez mieszkańców we własnym zakresie i w jego ramach kompostowniki są użyczane mieszkańcom na okres 5 lat. Niedawno – o czym informowaliśmy w poprzednim numerze biuletynu – zakończona została zrealizowana po raz trzeci akcja przekazywania kompostowników mieszkańcom. Do właścicieli domów jednorodzinnych trafiło 160 kompostowników. Zostały one udostępnione bezpłatnie, na podstawie umowy użyczenia. W ramach prowadzonej od 2017 roku akcji do mieszkańców gminy trafiło już w sumie 1860 kompostowników, w wyniku czego zakupione przez gminę kompostowniki wyposażona jest już jedna czwarta nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi. Program będzie kontynuowany.

Uzupełniono, że problem związany z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów zielonych pojawia

się od początku obowiązywania znowej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdy ciężar odpowiedzialności za gospodarowanie odpadami komunalnymi przeniesiony został na samorządy. Przed wejściem w życie tzw. rewolucji śmieciowej pytano, dlaczego nie przewidziano w ustawie możliwości kompostowania odpadów zielonych na terenie gmin, a w odpowiedzi słyszano ze strony rządu, iż od tego są instalacje regionalne. Niestety, bardzo szybko okazało się, że ilość odpadów zielonych przerosła możliwości instalacji regionalnych. Gmina Czechowice-Dziedzice należała do instalacji regionalnej w Bielsku-Białej, jednak bardzo szybko jej teren się zapełnił, a firmy musiały wywozić odpady co

Zlikwidowane zostały ograniczenia odpadów zielonych w PSZOK-u, nadal jednak NIE WOLNO WRZUCAĆ ODPADÓW ZIELONYCH DO POJEMNIKÓW BIO.

raz dalej, a to rodzi coraz większe koszty. Okazuje się, że najlepszym rozwiązaniem jest zagospodarowanie tego, co możliwe, na miejscu. Od początku zwracali na to również uwagę m.in. rolnicy i działkowcy, którzy chętnie wykorzystaliby przerobiony humus na terenie swoich pól, działek i nieruchomości. Ta inicjatywa nie znalazła jednak niestety odzwierciedlenia w ustawie. Minęło już dużo czasu od tamtej chwili i nadal nie ma satysfakcjonujących rozwiązań w kwestii odpadów zielonych. Temat wielokrotnie podejmowany był przez Związek Miast Polskich. Prawna możliwość utworzenia kompostowni gminnej – a w ślad za tym mniejszych kosztów systemu gospodarowania odpadami dla gmin i mieszkańców – leży w ręku posłów, senatorów i rządu. Gminy apelują o taką możliwość, ale nic więcej w tej kwestii zrobić nie mogą.

W przeszłości planowano budowę na terenie gminy tzw. instalacji przetwarzania odpadów zielonych, ale przepisy wówczas obowiązujące były takie same jak dla regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych i dla gmin poniżej 120 tysięcy mieszkańców wymagano zawarcia porozumienia z inną gminą. Przedsięwzięcie byłoby zbyt kosztowne i zrezygnowano z tej inwestycji. Aktualnie ma nastąpić zmiana przepisów, po której jest szansa, że możliwe będzie utworzenie przez gminy instalacji zielonych dla swoich potrzeb.

Przypomniano, iż ustawodawca narzucił na gminy obowiązek budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z inną gminą

▷ instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Zapytano, jak sytuacja wygląda w naszym mieście i czy tę funkcję spełnia PSZOK przy ulicy B. Prusa, a także czy są prowadzone jakieś rozmowy w tym temacie bądź plany związane ze zmianą siedziby. Wyjaśniono, że mieszkańcy sołectw z reguły zagospodarowują odpady zielone we własnych kompostownikach, natomiast istnieje możliwość i rozważane będzie utworzenie drugiego PSZOK-u na ulicy Komorowickiej, w pobliżu miejsca gdzie zlokalizowana jest aktualnie instalacja do przerobu szkła. Mieszkańcy coraz bardziej zabudowującej się południowej części miasta mogliby wtedy korzystać z PSZOK-u w znacznie dogodniejszy sposób. Jeżeli uda się wszystko formalnie zorganizować, to jest szansa, że inwestycja będzie realizowana.

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zaszła konieczność dokonania również zmian dotyczących m.in. przejęcia przez gminę obowiązku wyposażenia i utrzymania w należyłym stanie technicznym pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych, wyposażenia właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy kompostują bioodpady, w pojemniki na te odpady (kompostujący nie będą wyposażeni w pojemniki na bioodpady) oraz działania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Po zmianach w PSZOK-u dodatkowo będą zbierane m.in. odpady tekstyliów i odzieży oraz odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi (igły i strzykawki). Ponadto, jak zostało już wspomniane, zlikwidowano ograniczenia w przyjmowaniu w PSZOK-u odpadów zielonych.

NIE dla likwidacji

Na lipcowej sesji podjęto również uchwałę w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec planowanej likwidacji dyspozytorni medycznej funkcjonującej w strukturach Bielskiego Pogotowia Ratunkowego w Bielsku-Białej. Jak uzasadniono, pozostawienie dyspozytorni jest ważnym interesem społeczności lokalnej naszej gminy. Inną uchwałą podjętą w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców gminy jest dokument w sprawie utworzenia w Kaniowie stałej bazy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

Zaproponowano poparcie uchwały Rady Powiatu w Bielsku-Białej z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie utworzenia w Kaniowie stałej bazy Lotniczego Pogotowia Ratunkowego i utrzymanie obecnego miejsca stacjonowania śmigłowca LPR na naszym lotnisku. Jak uzasadniono, nasza gmina pod względem liczby ludności jest największą gminą powiatu bielskiego. Czechowice-Dziedzice wraz z sąsiadującym Bielskiem-Białą tworzą aglomerację bielską, która jest gospodarczym i administracyjnym centrum subregionu południowego województwa śląskiego. Jest to obszar mocno zurbanizowany, charakteryzujący się intensywnym rozwojem i utrzymanie stałej bazy pogotowia lotniczego jest jak najbardziej wskazane i uzasadnione.

Komunikacja w Zabrzegu

W ramach interpelacji i zapytań na lipcowej sesji poruszono temat związany z inwestycją realizowaną na terenie Zabrzega przez firmę BUDIMEX, polegającą na modernizacji linii kolejowej. Przypomniano, iż w kwietniu br. podczas spotkania z dyrektorem firmy zapowiedziano, że 1 lipca br. zostanie oddany do użytku tymczasowy przejazd przez linię kolejową pomiędzy ulicami Czarnoleską i Gminną, znacząco poprawiający komunikację pomiędzy dwiema częściami sołectwa – rozgraniczonymi przez przebudowywaną linię kolejową – w sytuacji przebudowy i zamknięcia wiaduktów i przejazdów w ciągu ulic Sikorskiego i Korfantego. Zachowano ponadto możliwość przejazdu i przejścia przez linię kolejową przy ulicy Objazdowej. Tymczasem, przejazd... tymczasowy był już wybudowany na początku lipca, lecz nadal nie został oddany do użytku (stan na 7 lipca br. – przyp. red., przejazd został oddany do użytku ostatecznie w połowie września). Zwrócono też uwagę, iż przejazd przy ulicy Objazdowej jest bardzo wąski i niebezpieczny. Ponadto mieszkańcy ulic przyległych skarżą się na niedogodności związane z inwestycją, pobocza są poniszczone, ruch jest znacząco utrudniony.

Wyjaśniono, że firma BUDIMEX napotkała na problemy proceduralne związane z błędnie przyjętymi założeniami, dotyczącymi własności dróg sąsiadujących z przejazdem. Po jednej stronie tymczasowego przejazdu znajduje się ul. Gminna – droga, niejako wbrew temu, co sugeruje jej nazwa, należąca nie do gminy lecz do PKP S.A. (przez co m.in. gmina nie może jej wyremontować), natomiast po drugiej ulica Czarnoleska, która również nie jest drogą publiczną. BU-

DIMEX podjął działania zmierzające do uzyskania pozwoleń od PKP. Jak podkreślił burmistrz **Marian Bła-chut**, najbardziej przykry jest fakt, iż ktoś w imieniu wykonawcy próbował przed mieszkańcami zrzucić całą odpowiedzialność za zaistniałą sytuację na burmistrza, wskazując iż to on nie chce podpisać zgody na włączenie przejazdu do użytku. Powiedział, że takie manipulowanie informacją i przekazywanie mieszkańcom błędnych wiadomości jest skandaliczne. Podkreślił jeszcze raz, że ulica Gminna stanowi teren należący do PKP S.A., a gmina od dawna podejmowała próby związane z uregulowaniem spraw własnościowych w tym rejonie, lecz niestety kolej tego nie umożliwia. Droga znajdująca się po drugiej stronie również nie jest drogą publiczną. Burmistrz dodał, że zgodnie z prawem nie może zarządzać majątkiem, który nie stanowi własności gminy.

Odwodnienie ulicy Szkolnej

Podjęto również temat gwałtownej, wieczornej nawałnicy, która przeszła przez gminę 2 lipca br., w wyniku której zalana została ulica Szkolna przy skrzyżowaniu z ulicą Węglową. W ubiegłym roku zostały tam wybudowane nowe studzienki oraz przykanałiki, aby umożliwić odbieranie wody z rozlewiska tworzącego się podczas opadów deszczu w tamtym rejonie. Jak się okazuje, problem stanowią nie studzienki, lecz niewystarczający odbiornik, gdyż jego średnica jest za mała do odbioru takiej ilości wody. Poprawa sytuacji wymaga dalszych uzgodnień, należałoby rozważyć m.in. możliwość przeprowadzenia inwestycji polegającej na dostaniu się do komory w chodniku przy ul. Węglowej, gdzie łączy się kanał Bachorek, potok Młynówka i kanał, który odprowadza wodę między innymi z ulicy Szkolnej i Węglowej. Obie drogi są drogami powiatowymi, a działania podjęte w ubiegłym roku przez PWiK miały tylko doraźny charakter. Kanalizacja funkcjonuje poprawnie, po opadach woda szybko spływa, jednakże dalsze, kompleksowe uregulowania wymagają inwestycji, których spółka nie może podejmować. Zaplanowano spotkanie w tej sprawie ze Starostą Bielskim oraz z Zarządem Dróg Powiatowych.

Przebudowany powinien zostać ponadto cały układ hydrotechniczny w rejonie ulic św. Barbary i Jasnej, gdzie Młynówka skręca pod kątem 90 stopni na stawy. Kanał ulgi powinien prowadzić wodę w linii prostej, jednak nie do końca jest tak jak powinno, ponieważ na przeszkodzie stoi urządzenie ▶

▷ techniczne – śluza, która ma regulować poziom wody, pozwalający rybom w okolicznych stawach na przeżycie. Działania związane z bezpiecznym skierowaniem kanału w linii prostej w stronę przepompowni poprzedzić należy projektem.

Inwestycje w osiedlu Południe

Na sesji padł również m.in. temat Osiedla Południe, którego mieszkańcy zwracają się z kwestią dotyczącą coraz większej – według nich – dysproporcji w nakładach i inwestycjach na poszczególne osiedla. Wśród inwestycji i zadań oczekiwanych przez mieszkańców osiedla są m.in. przebudowa Szkoły Podstawowej nr 3 (wykonano projekt, lecz nie określono kiedy nastąpi realizacja inwestycji), termomodernizacja OSP Lipowiec (wykonanie zadania zostało przesunięte na kolejne lata, przesunięto również w czasie zakup samochodu ciężkiego dla OSP Lipowiec) oraz budowa parkingu przy Przedszkolu Publicznym nr 3, który zwiększy bezpieczeństwo w rejonie przedszkola, a o którego wykonanie od poprzedniej kadencji proszą radni z terenu osiedla.

Burmistrz powiedział, że wartość wszystkich inwestycji od lat wskazywanych na terenie osiedla Południe oscyluje w okolicach 20 milionów złotych. Powiedział, że przyjmuje wszystkie potrzeby z pełnym zrozumieniem, jednakże w sytuacji ograniczonych możliwości finansowych w pierwszej kolejności realizowane są inwestycje, na które istnieje możliwość pozyskania dofinansowania zewnętrznego. Tymczasem, przy realizacji wyżej wymienionych inwestycji nie ma takich możliwości. Jeśli chodzi o termomodernizację budynku OSP Lipowiec, to był on brany pod uwagę, jednak przeszkodą, która uniemożliwiła włączenie tego obiektu do programu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i pozyskanie środków zewnętrznych, był fakt iż na terenie obiektu prowadzona jest działalność gospodarcza – sklep spożywczy – a to wyklucza projekt (byłaby to tzw. pomoc publiczna, niedozwolona w projektach o dofinansowanie zewnętrzne). Zrealizowanie takiej inwestycji z własnych środków budżetowych, przy obecnym wzroście cen towarów i usług, wiązałoby się ogromnymi kosztami, ponieważ sama termomodernizacja stanowi około 1/3 całych kosztów, reszta wiąże się z dostosowaniem obiektu do nowych wytycznych. Burmistrz przypomniał, że koszt termomodernizacji OSP Zabrzeg przekroczył 2 miliony złotych, natomiast koszt realizowanej jako

pierwszej termomodernizacji OSP Ligota wyniósł około 150 tysięcy złotych – tak na przestrzeni około 7 lat zmieniła się sytuacja po stronie kosztów. Aktualnie w programie termomodernizacji z dofinansowaniem unijnym nie można niestety ująć czekających na remont budynków OSP Dziedzice, ani budynku OSP Lipowiec. Gmina Czechowice-Dziedzice przeznacza dużo środków na jednostki OSP i w miarę możliwości wszystkie inwestycje są realizowane, ale to wymaga czasu. Przykładowo, OSP Zabrzeg czekał aż 3 lata na termomodernizację, kolejne inwestycje również wymagają cierpliwości.

Odnosnie zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla potrzeb OSP Lipowiec burmistrz powiedział, że nie określono dokładnego terminu realizacji zadania. Po rozłączeniu się jednostek OSP Lipowiec i Czechowice, które miało miejsce trzy lata temu, owszem zgłoszono taką potrzebę, jednak realizacja tego zadania wymaga czasu.

Z kolei zapotrzebowanie na rozbudowę Szkoły Podstawowej nr 3 jest dużo starsze, a około 2-3 lata temu gdy wykonano projekt nikt nie przewidywał, że sytuacja finansowa gminy będzie taka trudna, jak ma to miejsce obecnie. Burmistrz dodał, że niestety najprawdopodobniej projekt straci ważność. Oszacowany wówczas koszt realizacji inwestycji wynosił około 10 milionów złotych, a aktualnie – z uwagi m.in. na sytuację i wzrost cen – byłby on na pewno znacznie wyższy.

Jeśli chodzi o parking przy przedszkolu publicznym na ulicy Junackiej, to doszło do spotkania z właścicielem terenu i przedstawiono mu wstępną koncepcję parkingu, a teren miał zostać przejęty odpłatnie. Od tego czasu minęły jednak około 2 lata i brak jest jakiegokolwiek odpowiedzi ze strony właściciela terenu. Z podjętych kwestii, najbliższe możliwe jest dofinansowanie zakupu samochodu ciężkiego dla OSP Lipowiec. Zakup samochodu możliwy będzie co najmniej za rok lub dwa, gdyż ze względu na wzrost stawki podatku VAT, koszt zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego znacznie wzrósł. Burmistrz poprosił więc o cierpliwość i powiedział, że aktualnie trudno cokolwiek planować oraz, że nikt rok temu nie mógł przewidzieć, jaka będzie obecnie sytuacja. Powiedział, że o wszystkim ostatecznie decydują radni i jeśli tylko będą środki na realizację zadań,

to będą oni na bieżąco o tym informowani. Zdaniem burmistrza, najodleglejszą jest wizja rozbudowy SP nr 3, ze względu na koszt na poziomie kilkunastu milionów złotych. Podkreślił, że biorąc pod uwagę aktualne realia, w pierwszej kolejności priorytetem jest realizacja rozpoczętych inwestycji objętych dofinansowaniem zewnętrznym. Wyraził nadzieję, że zauważalną poprawą dla mieszkańców południowej części miasta będą drogi, odtworzone po budowie kanalizacji. Poszukiwane są możliwości pozyskania dodatkowych wpływów do budżetu, między innymi poprzez sprzedaż działek gminnych, co umożliwi realizację oczekiwanych zadań.

Warto dodać w tym miejscu, że choć obecnie nie ma żadnych programów po-

zwalających na pozyskanie środków zewnętrznych na rozbudowę obiektów oświatowych, to istnieje możliwość uzyskania dofinansowania na budowę sali gimnastycznej. Rozważano możliwość budowy samej sali wraz z infrastrukturą sportową, jednak zrezygnowano z tego pomysłu, ponieważ – przykładowo – w okresie zimowym przejście uczniów po zajęciach wychowania fizycznego do szkoły, byłoby utrudnione. Niestety sytuacja będzie coraz trudniejsza, gdyż ilość uczniów – wskutek reformy oświaty i konieczności zatrzymania w murach obiektu uczniów, którzy już uczyliby się w gimnazjach (klasy 7 i 8) – wzrasta i z czasem być może konieczne będzie wydłużenie godzin lekcji. Aktualnie jednak nie ma możliwości zabezpieczenia w budżecie gminy kwoty, która umożliwiłaby realizację inwestycji. Gdyby nie inwestycja polegająca na budowie kanalizacji, to inwestycje te mogłyby być realizowane, ale z uwagi na fakt, iż udało się pozyskać środki zewnętrzne na bardzo ważną i również oczekiwaną przez mieszkańców osiedla inwestycję, polegającą na budowie i modernizacji sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, będzie ona realizowana w pierwszej kolejności. Podczas realizacji tej inwestycji planowane jest odtworzenie dróg. Gdy rozpoczynano prace związane z budową kanalizacji, odtwarzano jedynie odcinki o szerokości pasa kolektora, natomiast w przypadku realizowanych na terenie Osiedla Południe dróg, jakość i zakres wykonywanych w ramach projektu prac odtworzeniowych znacznie wzrosły. Wyrażono nadzieję na jak naj-

Z uwagi na kryzys, w pierwszej kolejności realizowane są INWESTYCJE, na które można pozyskać dofinansowanie zewnętrzne.

zwalających na pozyskanie środków zewnętrznych na rozbudowę obiektów oświatowych, to istnieje możliwość uzyskania dofinansowania na budowę sali gimnastycznej. Rozważano możliwość budowy samej sali wraz z infrastrukturą sportową, jednak zrezygnowano z tego pomysłu, ponieważ – przykładowo – w okresie zimowym przejście uczniów po zajęciach wychowania fizycznego do szkoły, byłoby utrudnione. Niestety sytuacja będzie coraz trudniejsza, gdyż ilość uczniów – wskutek reformy oświaty i konieczności zatrzymania w murach obiektu uczniów, którzy już uczyliby się w gimnazjach (klasy 7 i 8) – wzrasta i z czasem być może konieczne będzie wydłużenie godzin lekcji. Aktualnie jednak nie ma możliwości zabezpieczenia w budżecie gminy kwoty, która umożliwiłaby realizację inwestycji. Gdyby nie inwestycja polegająca na budowie kanalizacji, to inwestycje te mogłyby być realizowane, ale z uwagi na fakt, iż udało się pozyskać środki zewnętrzne na bardzo ważną i również oczekiwaną przez mieszkańców osiedla inwestycję, polegającą na budowie i modernizacji sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, będzie ona realizowana w pierwszej kolejności. Podczas realizacji tej inwestycji planowane jest odtworzenie dróg. Gdy rozpoczynano prace związane z budową kanalizacji, odtwarzano jedynie odcinki o szerokości pasa kolektora, natomiast w przypadku realizowanych na terenie Osiedla Południe dróg, jakość i zakres wykonywanych w ramach projektu prac odtworzeniowych znacznie wzrosły. Wyrażono nadzieję na jak naj-

▷ szybsze pojawienie się możliwości rozbudowy SP nr 3, jednak wszystko zależy od stanu budżetu gminy.

Zmiany w budżecie

W lipcu br. gmina złożyła wniosek o dofinansowanie projektu „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (...) z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – etap II”. W ramach poprawek we wniosku, usunięto z Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy m.in. zadanie dotyczące termomodernizacji budynku Ochotniczej Straży Pożarnej Dziedzice, które nie zostało włączone do wniosku o środki unijne w ramach projektu. Zadanie to było elementem wniosku składanego w ubiegłych latach. Poprawka została wprowadzona, gdyż aktualnie nie jest możliwe pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadania. Tym niemniej, na bieżąco będą wykonywane najpilniejsze remonty w ramach posiadanych środków, a jeśli tylko pojawią się w przyszłości nowe szanse na pozyskanie środków zewnętrznych, wówczas podejmowane będą działania zmierzające do ich otrzymania. Należy podkreślić, iż wycofanie zadania z bieżącego wniosku o dofinansowanie nie oznacza, że jednostka zostanie bez wsparcia, gdyż kwota, którą w tym roku planowano przeznaczyć na wkład własny gminy w tym zadaniu (404.000 zł), przekazana zostanie do dyspozycji OSP Dziedzice, aby w systemie gospodarczym podjąć działania, które i tak nie stanowiły kosztów kwalifikowanych inwestycji. Konieczny jest przede wszystkim remont poszycia dachowego. Co roku gmina będzie się starała wesprzeć działania związane z modernizacją budynku strażnicy i takie rozwiązanie zostało zaakceptowane przez OSP.

Zgodnie z zapewnieniami burmistrza, na tej samej sesji zwiększono wydatki o kwotę 406.000 złotych na remont budynku OSP Dziedzice, związany z wymianą poszycia dachowego, remontem elewacji budynku, wymianą drzwi i okien oraz remontem kotłowni centralnego ogrzewania. Dofinansowano też zakup sprzętu i umundurowania dla strażaków.

W ramach innych przesunięć budżetowych, m.in. zwiększono wydatki o kwotę 1.360.448 złotych, w tym wydatki bieżące o 1.240.000 zł na dokończenie remontu kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Tetmajera, gdzie pojawiła się pilna potrzeba przebudowy pompowni. Ponadto, zwiększono wydatki o 1.000.000 złotych na budowę kolektora, który pozwoli na przepięcie kanałów deszczowych z terenu

biblioteki i Centrum Handlowego „Stara Kablownia”, co przyczyni się do polepszenia odprowadzenia wód deszczowych z tej części miasta. Zwiększono wydatki o 345.000 złotych na przebudowę ulicy Asnyka, gdzie zaszła konieczność wykonania dodatkowych zadań, oraz o 100.500 złotych na wykonanie nasady 130 drzew i montaż lustra drogowego na ulicy Zamkowej na zbiegu z ul. Słowicza, jak również wydatki bieżące na drogi powiatowe o 1.000 złotych na montaż luster przy ulicy Zamkowej.

Na drugiej sierpniowej sesji przyjęto również kolejne zmiany w budżecie. Zwiększono dochody budżetu gminy o kwotę 156.677 złotych na m.in. zakup pomocy naukowych do pracowni przyrodniczych i modernizację monitoringu w SP nr 2 w Ligocie, a także na zakup urządzeń zabawowych do ogrodu w Przedszkolu Publicznym nr 9 i wykonanie łazienki oraz nowej salki w Przedszkolu Publicznym w Zabrzegu.

Ponadto m.in. zmniejszono wydatki bieżące o kwotę 42.050 złotych w związku z rezygnacją z imprez zaplanowanych przez jednostki pomocnicze z powodu stanu epidemii COVID-19, a zwiększono wydatki bieżące na kwotę 8.400 złotych, w tym m.in. na malowanie lub wymianę słupków od znaków drogowych na Osiedlu Centrum oraz na remont drogi dojazdowej z łącznika ul. Łagodnej do bloku nr 27 przy ul. Polnej wraz z miejscami parkingowymi przy ul. Łagodnej (blok nr 20) na Osiedlu Renardowice, jak również na remont chodnika przy ul. Nad Białką na Osiedlu Barbara. Zwiększono wydatki o 138.632 złotych na zakup płynów dezynfekujących, rękawiczek jednorazowych oraz innych środków czystości potrzebnych do zapewnienia bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkół i przedszkoli. Zwiększono wydatki o 53.000 złotych, w tym wydatki majątkowe o kwotę 45.000 złotych na wykonanie placu zabaw przy Szkole Podstawowej nr 6 oraz wydatki bieżące w szkołach podstawowych o kwotę 3.000 złotych oraz w przedszkolach o kwotę 5.000 złotych. Przeznaczono też m.in. fundusze na budowę ciągu pieszego na terenie rekreacyjno-sportowym przy ul. Woleńskiej w Ligocie, zaoszczędzone na zadaniach budowy oświetlenia ulic Bronowskiej, Miłej oraz Śródrzecznej. (BRM/UM | Red.) ■

NA PODSTAWIE PROTOKOŁÓW Z SESJI I POSIEDZEŃ KOMISJI

NIEBIESKO-ZIELONA gmina

Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie z tzw. funduszy norweskich budowy tzw. NIEBIESKO-ZIELONEJ INFRASTRUKTURY. Zielony kolor symbolizuje rozwój terenów zielonych, natomiast kolor niebieski – działania związane z retencją wód i zaawansowaną hydroekologią. Mają powstać m.in. liczne ogrody deszczowe, zbiorniki retencyjne, zielone wyspy i przystanki.

Po raz pierwszy w historii naszej gminy postanowiono podjąć starania o pozyskanie środków finansowych w programie finansowanym z funduszy norweskich, który jest jednym z najtrudniejszych programów związanym z dofinansowaniem zewnętrznym. Okazało się, iż tematyka jednego z niedawno ogłoszonych, nowych programów norweskich łączy się z podejmowanymi od kilku lat w gminie działaniami, związanymi z projektowaniem zbiorników retencyjnych oraz z przygotowywaniem gruntów pod wykonanie śródmiejskich wysp zieleni. Wiele pomysłów, projektów i planów gminy z zakresu ochrony przeciwdeszczowej – ze względu na brak środków finansowych – oczekuje na realizację, a teraz pojawiła się szansa sfinansowania części z nich w ramach realizacji inwestycji w zakresie tzw. zielono-niebieskiej infrastruktury w miastach, w ramach przeciwdziałania globalnym zmianom

FOT. RECONMEDIA/MT16.PL

▷ klimatycznym, w których to działaniach Norwegia – jako państwo o bardzo wysokim poziomie życia i szeroko rozwiniętej świadomości ekologicznej – bez wątpienia przoduje w Europie i świecie. Jest zatem przy okazji również szansa zaczerpnięcia i przeszczepienia na nasz grunt – i to dosłownie – kilku nowatorskich rozwiązań w tym zakresie prosto ze Skandynawii. Te względy strategiczne, wpływające na rozwój gminy, wiążące się z koniecznością złożenia pilnego wniosku aplikacyjnego w programie, były głównym powodem zwołania sesji Rady Miejskiej w trybie nadzwyczajnym na dzień 13 sierpnia br.

Fundusze norweskie

Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG) są formą bezwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię i Liechtenstein nowym członkom UE – kilkunastu państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom bałtyckim. Fundusze te są związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz z jednoczesnym wejściem naszego kraju do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (który tworzą państwa UE oraz Islandia, Liechtenstein i Norwegia). W zamian za udzielaną pomoc finansową, państwa-darczyńcy korzystają z dostępu do rynku wewnętrznego UE mimo, że nie są jej członkami.

Głównym celem Funduszy norweskich i Funduszy EOG jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmocnienie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem. 3 maja 2016

Gmina Czechowice-Dziedzice już od dłuższego czasu intensywnie inwestuje w ZIELEŃ MIEJSKĄ, pozyskując na ten cel środki zewnętrzne.

r. Islandia, Liechtenstein i Norwegia osiągnęły porozumienie z UE w sprawie kształtu III edycji Mechanizmu Finansowego EOG (2014-2021), podpisując Protokół 38c do Umowy o EOG. Jednocześnie Norwegia podpisała porozumienie z UE w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021. Odbiorcami nowej edycji Funduszy norweskich i EOG (2014-2021) jest łącznie 15 krajów UE – czyli 12 państw, które przystąpiły do wspólnego rynku w 2004, 2007 i 2013 r. oraz Grecja i Portugalia.

Polska podpisała umowy międzyrządowe (Memoranda of Understanding) w sprawie III edycji funduszy norweskich i EOG (2014-2021) 20 grudnia 2017 r., otrzymując na ich mocy 809,3 mln EUR (z łącznej puli ponad 2,8 mld EUR), co czyni ją podobnie jak w poprzednich edycjach, największym beneficjentem. Za koordynację wdrażania Funduszy norweskich i EOG w Polsce odpowiada Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, pełniące rolę tzw. Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK).

10 milionów dofinansowania

Działania związane z pozyskaniem dofinansowania w naszej gminie podejmuje Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miejskiego we współpracy między innymi z Wydziałem Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Wydziałem Inwestycji i Zarządu Drogami oraz Centrum Edukacji Ekologicznej w Czechowic-

cach-Dziedzicach. Jednym z warunków uzyskania dofinansowania jest umieszczenie zadań realizowanych w ramach projektu w dokumencie strategicznym gminy, jakim jest Program Ochrony Środowiska. Termin naboru wniosków w ramach Programu „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu” miał 17 sierpnia br.

Realizacja gminnego projektu „Z zapalem przeciw zmianom klimatu – zielono-niebieska infrastruktura w Gminie Czechowice-Dziedzice” planowana jest – w przypadku pozyskania środków z wspomnianych funduszy norweskich – na lata 2021-2024. Zielony kolor symbolizuje działania z zakresu rozwoju terenów zielonych, natomiast kolor niebieski – działania związane z retencją wód i zaawansowaną hydroekologią. Planowane dofinansowanie w ramach projektu wynosi 9,8 miliona złotych, a wartość brutto projektu to około 13,5 miliona złotych.

Na program składają się takie m.in. zadania, jak wykonanie urządzeń przeciwpowodziowych w zlewni rowu do ulicy Wodnej, urządzeń przeciwpowodziowych w zlewni ulic Weneckiej i Piasta (wraz z suchym zbiornikiem

Planowane DOFINANSOWANIE w ramach projektu wynosi 9,8 miliona złotych, a wartość brutto projektu to około 13,5 miliona zł.

o pojemności około 1.780 metrów sześciennych) oraz zbiorników retencyjnych pomiędzy ulicami Zamkową a M. Kopernika (o pojemności około 14.800 metrów sześciennych).

Do projektu włączono również program „Zielone wyspy”, intensywnie przygotowywany od dłuższego czasu, a także budowę zielonych wiat autobusowych i ogrodów deszczowych, wykonanie ścieżki rowerowej pomiędzy ulicami Falistą i Bestwińską (tj. łączącej tereny Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji i budowany właśnie Park Szwajcarska Dolina z Czechowicami Południowymi) oraz kampanię edukacyjno-informacyjną, skierowaną do mieszkańców.

Działania te są ściśle powiązane z realizowanymi od kilku lat na terenie gminy inwestycjami w zieloną infrastrukturę. Podstawą działań w ramach programu jest szeroko rozumiana ekologia oraz przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom wynikającym ze zmian klimatu, realizowane między innymi poprzez retencjonowanie i zagospodarowanie wody, zwiększanie terenów zielonych, ochronę bioróżnorodności przyrodniczej i edukację ekologiczną. ▶

▷ Zieleń i woda dla klimatu

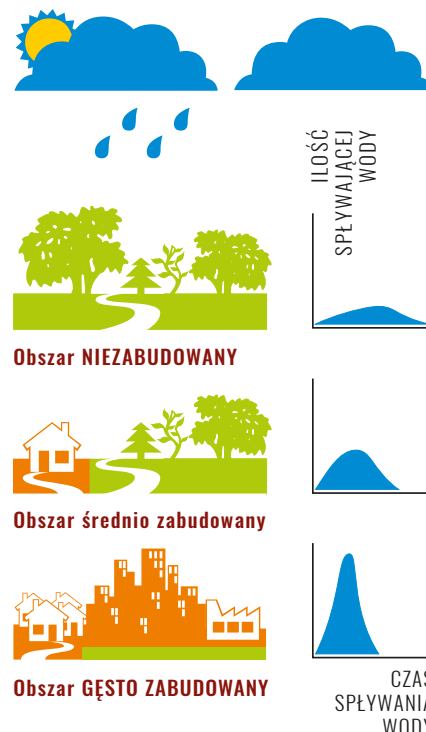
Zasiedlanie i rozwój terenów miejskich oraz postępująca stale urbanizacja naturalnych terenów przyrodniczych, absorbujących – w stanie dziewiczym – znaczną część wód deszczowych przy udziale powierzchniowych wód stojących (stawy, jeziora) oraz gleby i szaty roślinnej, powoduje zwiększenie udziału powierzchni zabudowanych, które ograniczają przyjmowanie wody i przyspieszają jej spływ i piętrzenie w korytach rzek. Innymi słowy, koryta kanałów i rzek nie nadążają w pewnym momencie z odbiorem wody deszczowej z intensywnie zabudowanego terenu, co skutkuje niszczycielskimi zalaniem i podtopieniami. Kurczenie się terenów zalewowych wzdłuż rzek, głównie wskutek poszerzania się terenów zabudowy mieszkaniowej, tylko pogarsza sytuację. Nawet rozbudowa kanalizacji deszczowej i zwiększanie przekrojów kanałów nie jest wyjściem z sytuacji i nie wystarcza, bo w końcu woda opadowa – zanim dotrze do morza – musi się gdzieś spiętrzyć bądź (jak to często w konsekwencji następuje) przerwać wały rzeczne i wylać.

W wyniku postępującej urbanizacji, gęsto zabudowane powierzchnie miast coraz bardziej wypierają zatem dziewicze tereny, roślinność i drzewa. Zwiększenie udziału terenów zabudowanych prowadzi do wypierania roślinności, a w konsekwencji do zwiększenia spływu powierzchniowego zarówno pod względem intensywności, jak i objętości, a jednocześnie do znacznego ograniczenia naturalnych procesów, takich jak absorpcja, infiltracja i parowanie. Tymczasem, to właśnie roślinność pomaga zmniejszyć szybkość i ilość spływających w kanałach wód. Ochrona i przywracanie roślinności w centrach miast zatem to nie tylko kwestia estetyki i zwiększania przestrzeni rekreacyjnych dla mieszkańców, jak niektórym się błędnie wydaje, ale ważny środek pozwalający stawiać czoła wyzwaniom związanym z zarządzaniem wodami powierzchniowymi, w tym zalewaniem terenów miejskich i kosztownym w skutkach podtopieniami.

Wykorzystanie roślinności w gospodarce wodami powierzchniowymi na otwartym terenie pomaga naśladować sposób, w jaki natura obchodzi się z wodą. Ale nie wystarczająco nasady szpalerów drzew wśród ulic – w tym kontekście ich rola jest tak naprawdę znikoma i znacznie przeceniana – zwłaszcza, je-

śli rosną one w niekorzystnych dla siebie warunkach – w porównaniu z możliwościami absorpcji i infiltracji wód deszczowych i wpływu na środowisko, jaki dają odpowiednio rozplanowane i zaprojektowane, przemyślane i kompleksowo mierzące się z tematem retencji zespoły i skupiska roślinności, w połączeniu z odpowiednio zaprojektowanymi warstwami gleby i właściwie zorientowanymi kanałami odpływowymi. W zależności od zastosowanej miary, roślinność pełni w takim niebiesko-zielonym kompleksie jedną lub więcej funkcji. Rośliny takie, dzięki ich właściwemu doborowi, będą wchłaniały i zatrzymywały wodę, a ponadto jakość tej wody będzie umiejętnie podnoszona (w odpowiednio zaprojektowanych strefach dedykowanej roślinności) poprzez naturalne procesy sedymentacji, filtracji, przemiany biologicznej i sorpcji.

Powszechna urbanizacja jest jedną z głównych przyczyn obserwowanych na całym świecie zmian klimatycznych. Pochłania ona znaczne obszary ziemi i postępuje w coraz szybszym tempie. Ponieważ wpływ zmian klimatu na zdrowie i życie człowieka jest niezaprzeczalny, a w miastach i ich bezpośrednim sąsiedztwie żyje zdecydowana większość ludności globu ziemskiego, klimat miasta stał się tym samym od pewnego czasu obiektem ogólnego zainteresowania. Urbanizacja – czyli rozwój miast – jest przykładem modyfikacji środowiska przyrodniczego wskutek działalności człowieka. Sztucznie ukształtowane podłoże w postaci zabudowy, ciągów komunikacyjnych, zieleni miejskiej itp. tworzą wewnątrz miasta specyficzne warunki klimatyczne, charakteryzujące się całkiem innymi cechami od lokalnego klimatu na danym terenie. Modyfikacje klimatu wywołane urbanizacją i uprzemysłowieniem dotyczą przede wszystkim wzrostu zanieczyszczeń powietrza, właściwości radiacyjnych (zmiany składowych bilansu promieniowania), warunków termiczno-wilgotnościowych, cyrkulacji powietrza (zmiany kierunku i prędkości wiatru) i opadów atmosferycznych. Skala i obszar oddziaływania tych czynników zależy od wielkości miasta, jego struktury urbanistycznej oraz liczby mieszkańców i zakresu ich aktywności. Najbardziej charakterystyczną i najlepiej poznaną cechą klimatu miasta jest tzw. wyspa ciepła, polegająca na wzroście temperatury w mieście względem terenów otaczających. Tych cech jest jednak znacznie więcej. Najcieplejsze są z reguły centra

miast (zwarta zabudowa) i rejonów dużych zakładów przemysłowych. Dlatego każda niezabudowana brukiem, betonem, asfaltem i dachami z powierzchni nieprzepuszczalnych przestrzeń w miastach jest dziś, można śmiało powiedzieć, na wagę złota. Jej prawidłowe wykorzystanie to duże wyzwanie dla gospodarki wodami powierzchniowymi, a działania podejmowane w tym zakresie wiążą się ściśle z wysiłkami przeciwpowodziowymi, na które – o czym szeroko pisaliśmy w biuletynie numer 3-4/2020 – tak duży nacisk stale kładą władze naszej gminy. Po licznych inwestycjach w same zbiorniki retencyjne, potoki i kanalizację, przychodzi moment, gdy możemy pokusić się o nieco więcej...

Nie tylko bowiem parki i ogrody, ale nawet dachy mogą zatrzymywać, gromadzić i opóźniać wodę deszczową, ograniczając jej spływ. Gęsto zabudowane powierzchnie zwiększają i przyspieszają odpływ i gromadzenie na terenach niżej położonych wód opadowych, ponieważ zmniejsza się naturalna zdolność i możliwość zatrzymywania wody w glebie i roślinności. Ale wystarczy ją przywrócić, na przykład poprzez wykorzystanie nasad roślinności na dachach, które pozwala zastąpić część utraconej absorpcji wody i infiltracji do gruntu i ograniczyć spływanie z dachów po ulewnych deszczach. Zielone dachy – tak popularne w Skandynawii i coraz częściej widywane w nowych projektach budowlanych w dużych aglomeracjach Zachodniej Europy – są również ciekawym uzupełnieniem zielonej struktury miasta, zwiększając estetyczne doznania i jakość życia w mieście. Obecnym programem nasza gmina zaczyna od zieleni

nych przystanków, z roślinnością na dachach i fasadach, ale jeśli to się powiedzie, przyjdzie czas na bardziej śmiałe – ale i niestety znacznie bardziej kosztowne – projekty i rozwiązania w tym zakresie.

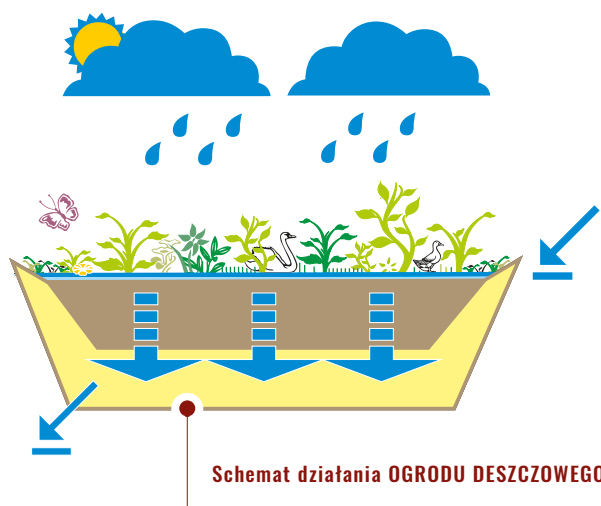
Zatrzymać wodę w mieście

Inna forma zatrzymywania wody to ogrody deszczowe i zielone wyspy. Celem ich tworzenia jest wzbogacenie bioróżnorodności oraz zwiększenie powierzchni zielonych na terenie miasta poprzez sadzenie drzew i krzewów, a także poprawa jakości powietrza i promowanie proekologicznych postaw. Działania te kompleksyjnie wpisują się w tematykę programu, zwiększając tym samym szansę na uzyskanie dofinansowania. Tym bardziej, że są to fundusze norweskie, znakomitym przykładem do naśladowania mogą być rozwiązania zaczerpnięte z samej Norwegii, która wraz z Oslo – Europejską Stolicą Zieleni 2019 – stanowi doskonały przykład podejmowania i wdrażania działań wpisujących się w rozbudowę różnorodnej infrastruktury miejskiej – w tym drogowej – pod kątem optymalnego wykorzystania naturalnych środowisk przyrodniczych, poszerzania terenów zielonych i rozwoju rodzimej bioróżnorodności oraz zatrzymywania, wykorzystywania i oczyszczania wód opadowych na powierzchni ziemi i w jej górnych warstwach. Burmistrz **Marian Błachut** zaprezentował na sesji przykładowe norweskie rozwiązania zielono-niebieskiej infrastruktury śródmiejskiej, obrazujące sposób zatrzymywania wody opadowej w centrach miast, będące uzupełnieniem, a nieraz alternatywą dla tradycyjnych rozwiązań urbanistycznych, wykorzystywanych przy planowaniu centrów aglomeracji, polegających na maksymalnym wykorzystaniu terenów inwestycyjnych dla obiektów ściśle zabudowanych, betonu i asfaltu oraz innych powierzchni nieprzepuszczalnych, które – nie absorbując wody deszczowej, a jedynie ją odprowadzając – przyspieszają jej spływanie do kanalizacji, potoków i rzek, co z kolei powoduje zagrożenie powodziowe, a dodatkowo niekorzystnie wpływa na klimat w ujęciu globalnym.

Ogrody deszczowe, na które składają się m.in. dedykowana roślinność oraz specjalnie przygotowana warstwowo gleba, absorbujące i infiltrujące wodę deszczową, buduje się głównie w parkach i w sąsiedztwie dróg, w centrach miast. Wystarczy skrawek terenu, aby – dzięki odpo-

wiedniej technologii doboru roślin i przygotowania podłoża – w wydajny sposób wykorzystać wodę deszczową i ograniczyć jej szkodliwą działalność, obserwowaną nieraz na terenie naszej gminy w przeszłości, zwłaszcza w przypadku występowania tzw. nawalnych deszczy. Specjalna roślinność i gleba chłoną i zatrzymują wodę opadową, powodując ograniczenie i spowolnienie tzw. spływu powierzchniowego do kanalizacji deszczowej i rzek, ograniczając tym samym ryzyko zalań i podtopień terenów publicznych i nieruchomości mieszkańców. Woda deszczowa zostaje zatrzymana w ten sposób na powierzchni w sposób naturalny, a specjalistyczne urządzenia liniowe odprowadzają jej nadmiar do kanalizacji z dużym opóźnieniem, przez co później spływa ona do rzek i powoduje wolniejsze ich napełnianie. Innymi słowy, woda deszczowa jest zatrzymywana do czasu, aż przyroda sama ją zagospodaruje, ulegając przy okazji naturalnemu oczyszczeniu i wykorzystaniu przez roślinność i inne organizmy żyjące. Dzięki temu ponadto roślinność śródmiejska nie wymaga podlewania, a dodatkowo upiększa centrum miast, zwłaszcza, że w ramach takich ogrodów planuje się budowę tzw. śródmiejskich stawów okresowych – małych, naturalnych akwenów, estetycznie zagospodarowanych specjalną roślinnością i np. głazami narzutowymi, w których gromadzona jest woda w czasie deszczu, a które w czasie suszy wysychają, stanowiąc w obu przypadkach dodatkową przestrzeń rekreacyjną do różnorodnego wykorzystania przez mieszkańców. Planowane jest założenie ogrodów deszczowych na terenach przylegających do ścieżki spacerowej Doliny Potoku Czechowickiego przy CEE, na terenie Parku na Osiedlu Północ, przy Miejskiej Bibliotece Publicznej, a także w rejonie ulicy Falistej i Łukowej (łącznik pieszo-drogowo-rowerowy – gotowy projekt został uzupełniony o elementy niebiesko-zielonej infrastruktury, m.in. zielone parkingi i stawek śródmiejski, w rejonie ulicy Zawilej oraz pomiędzy ulicami Falistą i Bestwińską (ścieżka rowerowa z elementami parku deszczowego). Przykładowo, w rejonie planowanego łącznika ulic Falistej i Łukowej

(przy ulicy I. Łukasiewicza) tak zaplanowana infrastruktura ma na celu m.in. zatrzymanie wód opadowych na powierzchni i w glebie za pomocą naturalnego środowiska wodnego i roślinnego, powodując ograniczenie jej spływu z rejonu ulic Łukowej i Falistej na tereny niżej położone, w tym wielokrotnie zalewane w przeszłości tereny MOSiR-u, gdzie aktualnie również powstaje park z elementami niebiesko-zielonej infrastruktury w ramach innego projektu z dofinansowaniem zewnętrznym. Inwestycja na łączniku łączy MOSiR z przebudowaną w ubiegłym roku ulicą Falistą traktem pieszo-rowerowym i ulicą z miejscami parkingowymi, tak potrzebnymi przy MOSiR-ze i na terenie prężnie rozbudowującego się osiedla. Ulica Falista z kolei łączy ten teren z planowaną w ramach projektu ścieżką rowerową, która – w pobliżu zrehabilitowanego wysypiska śmieci, gdzie w niedalekiej przyszłości planowana jest m.in. budowa parku dla mieszkańców osiedli Południe i Tomaszówka – łączy traktem pieszo-rowerowym centrum

Schemat działania OGRODU DESZCZOWEGO

miasta z ulicą Bestwińską. W ten sposób powstanie spójna infrastruktura drogowo-rekreacyjna, zabudowana dodatkowo infrastrukturą niebiesko-zieloną, dzięki której ograniczone zostanie ryzyko zalewania terenów przyległych do tych obszarów oraz połączonych zlewnią Potoku Czechowickiego, do którego spływa woda deszczowa z tego terenu.

Warto w tym miejscu dodać, że z powodu wymogów związanych z wygaszaniem terenu po zrehabilitowanym składowisku odpadów obszar całego byłego wysypiska nie mógł zostać ujęty w projekcie. Wymagania dotyczące zamknięcia składowiska odpadów przewidują monitoring terenu przez okres około 25-30 lat, dlatego podjęcie

▷ działań na tym terenie możliwe będzie za około 5 lat. W ramach działalności podmiotu prywatnego na terenie po składowisku realizowany jest obecnie pobór biogazu, co sprzyja procesowi oczyszczania terenu i przyspiesza perspektywę jego wykorzystania, lecz wymaga jeszcze czasu, aby miejsce to było w pełni bezpieczne. Tereny wokół byłego składowiska, które są poza eksploatacją, zostały włączone w projekt.

Więcej śródmiejskiej zieleni

Od dłuższego czasu wraz z Wydziałem Ochrony Środowiska i Rolnictwa oraz Wydziałem Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami przygotowywano inwentaryzacje obszarów gminy pod kątem ich strategicznego znaczenia dla rozwoju, zmierzające do wyodrębnienia obszarów, które będą mogły stanowić obszary przeznaczone na uzupełnienie drzewostanu na terenie miasta. Na licznych, zinwentaryzowanych i wytypowanych w ten sposób obszarach, które stanowią własność gminy, planowane jest stworzenie tak zwanych zielonych wysp. Wybrano tereny zlokalizowane między innymi przy drodze krajowej nr 1, gdzie negatywne oddziaływanie warunków na środowisko jest największe. Dzięki przeprowadzonej inwentaryzacji udało się wyodrębnić na terenie miasta sześć działek z przeznaczeniem na założenie zielonych wysp o łącznej powierzchni około 3 hektarów i 80 arów, co daje możliwość wysady aż ponad 2 tysięcy sztuk drzew! Będą to miejsca, gdzie drzewa będą rosły tak długo, jak tylko przyroda im na to pozwoli. Posadzone zostaną drzewa stanowiące gatunki rodzime i posiadające parametry przewidziane do wysady na terenach zieleni miejskiej. Planowane jest stworzenie zielonych wysp u zbiegu ulicy Legionów i DK1 za cmentarzem (działka o powierzchni 0,2928 ha), u zbiegu ulicy Cmentarnej i DK1 (0,6756 ha), przy torach PKP przy ulicy Wierzbowej za wiaduktem kolejowym (0,3157 ha), przy ul. Wodnej na wysokości stawu w rejonie ulicy Zajęczej (1,24 ha), przy DK1 na wysokości hal 7R (0,49 ha) oraz przy ulicy Starowiejskiej (0,7814 ha).

Kolejnym nowatorskim rozwiązaniem, proponowanym do realizacji w ramach projektu, są zielone przystanki autobusowe. Porośnięte roślinnością wiaty przystankowe nie tylko udanie urozmaicą estetycznie przestrzeń publiczną, ale również pozwolą skorzystać oczekującym na przyjazd autobusu pasażerom

z tak cennego w warunkach śródmiejskich cienia i przy okazji zwiążą część wody opadowej. W ramach programu planowane jest stworzenie dziesięciu takich przystanków na terenie gminy.

Całość działań w ramach projektu uzupełnią liczne – bo taki jest wymóg programu – działania edukacyjne i promocyjne, które będą realizowane w Centrum Edukacji Ekologicznej. Zaplanowano szkolenia i warsztaty dla specjalistów z zakresu wielosektorowego planowania miejskiej infrastruktury oraz mieszkańców, w tym warsztaty praktyczne m.in. w temacie ochrony zieleni w trakcie robót budowlanych, praktycznych rozwiązań w zakresie zielonych ścian i dachów oraz tworzenia ogrodów przydomowych. Przy CEE oraz nowych inwestycjach realizowanych w ramach projektu planuje się budowę miejskiej trasy edukacyjnej zielono-niebieskiej infrastruktury, liczne warsztaty i konkursy edukacyjne dla dzieci i młodzieży, wydanie niebiesko-zielonej mapy gminy, opracowanie foldeku w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury wraz z broszurami instruktażowymi dotyczącymi zwiększania retencji krajobrazowej oraz kampanię w mediach tradycyjnych i internecie, wraz z audycją telewizyjną i ekspozycją multimedialną w CEE.

Wszystkie te działania dedykowane są terenom miejskim, gdzie najsilniej występuje problem związany z negatywnym oddziaływaniem warunków ścisłej i szczelnej zabudowy na środowisko. Planuje się, iż dalsze działania związane z powiększaniem obszarów zielonych, poza omawianym programem, będą systematycznie kontynuowane. (BRM/UM | Red.) ■

ASNYKA po modernizacji

Około 3,5 mln złotych kosztowała zakończona niedawno przebudowa ulicy ASNYKA w Czechowicach-Dziedzicach.

Na realizację oczekiwanej przez mieszkańców inwestycji gmina pozyskała dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie przeszło 2,5 mln złotych. Zakończona w połowie wakacji prace na ulicy A. Asnyka rozpoczęły się w październiku ubiegłego roku. Inwestycja nie tylko znacznie poprawiła komunikację w tej części miasta, ale – dzięki budowie nowego kolektora deszczowego – również i bezpieczeństwo związane z odprowadzaniem wód opadowych.

Przebudowa ulicy Asnyka była projektem kompleksowym, w którym oprócz nawierzchni ulicy i przebudowy chodników konieczna była również budowa sieci kanalizacyjnej, konieczne było również przebudowanie odcinków sieci gazowej. Kwota przeznaczona na realizację zadania obejmuje również wypłatę odszkodowań za zajęte grunty, ponieważ droga miała nieuregulowany stan prawny.

Inwestycja zakończyła się dwa miesiące przed planowanym terminem. W ramach przebudowy ul. Asnyka wybudowano 24 nowe miejsca parkingowe oraz wyremontowano 38 już istniejących. Budowa nowych miejsc parkingowych była możliwa dzięki dobrej współpracy ▶

Nowa biblioteka

kad starań o budowę nowej siedziby dla czechowickiej księżnicy byli – Burmistrz Czechowic-Dziedzic **Marian Błachut** oraz Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej **Ewa Kmiecik-Wronowicz**. Wśród zaproszonych gości pojawili się m.in. **Grzegorz Puda** – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, lokalni parlamentarzyści – posłanki **Mirosława Nykiel** i **Małgorzata Pępek** oraz posłowie **Mirosław Suchoń** i **Przemysław Drabek**, zastępcy burmistrza Czechowic-Dziedzic – **Maciej Kołoczek** i **Paweł Mrowiec**, miejscy radni na czele z Przewodniczącym Rady Miejskiej **Damianem Żelaznym**, przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej na czele ze Starostą **Andrzejem Płonką** i Przewodniczącym Rady Powiatu Bielskiego **Janem Borowskim**, przedstawiciele duchowieństwa, środowiska bibliotekarzy oraz wykonawcy – HB UNIBUD S.A. i projektanta obiektu – SUSUŁ&STRAMA Architektki SC. Kulminacyjnym momentem czwartkowej uroczystości było symboliczne przecięcie wstęgi. Obiekt został poświęcony przez ks. Prałata **Andrzeja Raszkę** – Dziekana Dekanatu Czechowickiego.

Uroczystość była okazją do wręczenia licznych odznaczeń, listów gratulacyjnych i upominków. Dyrektor placówki Ewa Kmiecik-Wronowicz odebrała brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a złote i srebrne Medale „Za Długoletnią Służbę”, przyznane przez Prezydenta RP na wniosek Wojewody Śląskiego, otrzymało z kolei 11 pracowników czechowickiej księżnicy zostali również uhonorowani

z Czechowicką Spółdzielnią Mieszkaniową, która przekazała tereny pod nowe parkingi.

Przy realizacji inwestycji po raz pierwszy na terenie gminy zaprojektowano i wybudowano kanalizację retencyjną. W tym rejonie miasta od wielu lat występuje problem odprowadzania wód opadowych w czasie nawalnych deszczy, więc wybudowanie dodatkowej retencji kanałowej pod drogą umożliwi zatrzymanie nadmiaru wody, aby nie spływała ona gwałtownie do głównego kolektora i nie wylewała w innym miejscu.

W ramach zadania wykonano przebudowę jezdni o nawierzchni asfaltobetonowej i szerokości 6 metrów (od skrzyżowania z ulicą R. Traugutta do skrzyżowania z ul. Szkolną, na odcinku około 550 metrów), przebudowę skrzyżowania ulic A. Asnyka z K. Makuszyńskiego, przebudowę wspomnianych już 38 sztuk miejsc postojowych o nawierzchni z kostki brukowej betonowej, budowę 24 nowych miejsc postojowych w pasie drogowym o nawierzchni z kostki brukowej betonowej, przebudowę obustronnego chodnika dla pieszych z kostki betonowej wzdłuż jezdni oraz przebudowę zjazdów indywidualnych na posesję o nawierzchni z kostki brukowej betonowej. Zrealizowano ponadto budowę odwodnienia pasa drogowego oraz budowę kolektora deszczowego, z włączeniem do ulicy Traugutta oraz do tzw. kanału „Bachorek”, o długości około 730 metrów, wraz z zabudową zbiornika retencyjnego w ciągu kolektora. Kanalizacja została wykonana z rur warstwowych, kompozytowych. Wykonawcą zadania była Firma Handlowo-Usługowa BESKID-BRUK Paweł Kłaptocz z Czechowic-Dziedzic. (ŁP/WP/UM | Red.) ■

27 sierpnia odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ w Czechowicach-Dziedzicach.

Potrzeba budowy nowej siedziby dla czechowickiej biblioteki od wielu lat była oczywista, jednak na jej zmaterializowanie niebagatelny wpływ miał impuls, jakim było pozyskanie przez gminę dofinansowania na realizację inwestycji ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Nowoczesna siedziba MBP, skrojona na miarę obecnych potrzeb mieszkańców gminy, to wspaniały prezent dla całej społeczności Czechowic-Dziedzic, które w przyszłym roku będą obchodziły 70. rocznicę nadania praw miejskich.

Gospodarzami wydarzenia, które było swego rodzaju zwieńczeniem trwających od przeszło czterech de-

▷ odznaczeniami i listami gratulacyjnymi Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Sama Dyrektorka Ewa Kmiecik-Wronowicz odebrała natomiast zaszczytny tytuł Bibliotekarza Roku 2019 Województwa Śląskiego oraz gratulacje z okazji zajęcia drugiego miejsca w ogólnopolskiej edycji tegoż konkursu. Uczestnicy spotkania mieli okazję zwiedzić nowy gmach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach, która jutrzejszym dniem otwartym – piątek 28 sierpnia, otwiera swoje podwoje dla czytelników.

Biblioteka otwiera się na nowo, choć istnieje już 72 lata, licząc od momentu powołania w 1948 roku. Od samego początku działalności borykała się z problemami lokalowymi. Już w połowie lat 70 mówiono o potrzebie wybudowania nowej biblioteki. Temat powrócił na przełomie wieków i przez wiele lat padały zapewnienia – „Musimy wybudować nowoczesną bibliotekę w naszym mieście”.

Obietnica ta doczekała się jednak spełnienia dopiero w 2016 r., kiedy to – z inicjatywy burmistrza Marianna Błachuta – Rada Miejska podjęła uchwałę o budowie nowej siedziby biblioteki. To wyznaczyło początek trudnej, ale pięknej historii, utkanej z determinacji, siły, wiary i marzeń wielu osób; szczególnie bibliotekarzy, władz miasta i czytelników.

Nowy gmach czechowickiej biblioteki to nowoczesny, funkcjonalny, obiekt, skrojony na miarę dzisiejszych potrzeb i aspiracji społeczności naszej gminy, na którego budowę mieszkańcy Czechowic-Dziedzic czekali przeszło 45 lat. Budowa nowej siedziby MBP kosztowała 8.975.000 złotych brutto. Dzięki skutecznej aplikacji o środki zewnętrzne, inwestor – czyli Miejska Biblioteka Publiczna – pozyskał dofinansowanie zadania z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Kwota dofinansowania to 2 miliony złotych, czyli maksymalna wysokość środków, o które mogły wnioskować startujące w konkursie biblioteki. Warto w tym miejscu dodać, że biblioteka znalazła się w ten sposób w wąskim gronie 20 bibliotek z całej Polski, a o ministerialną dotację na remonty, przebudowy, czy choćby tylko zakup wyposażenia, aplikowało ponad 200 placówek bibliotecznych.

Budynek czechowickiej księżnicy to 1700 metrów nowoczesności. Na tej przestrzeni znajduje się ponad 228 tysięcy woluminów (książek, audiobooków, filmów DVD, płyt CD, gazet). Rocznie bibliotekę odwiedza

ponad 163 tysiące użytkowników, a 11.200 osób to zapisani czytelnicy. Do dyspozycji czytelników jest Wypożyczalnia, Dział dla Dzieci i Młodzieży, Dział Audiowizualny, Czytelnia Multimedialna oraz do pracy cichej, całodobowa wrzutnia, ksiązkomat, samoobsługowy self-check, wi-fi, odtworzące CzytakPlus dla osób niewidomych i słabowidzących, czytniki e-booków.

Nowy budynek zintegrowany jest z zieloną przestrzenią wokół niej, gdzie znajduje się w pełni dostępny, pozbawiony barier architektonicznych plac z podświetlanym trejżem, schodami, podjazdem, linarium, stolikami i miejscami relaksu oraz tablicami wystawowymi. Na realizację zadania „Zagospodarowanie terenu wokół budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach przy ul. Paderewskiego” pozyskano dofinansowanie w wysokości 299.000 zł ze środków Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” 2014-2020.

Siłą biblioteki od zawsze był i jest świetny księgozbiór oraz profesjonalna i dobrze wykształcona kadra. Warto uzmysłwić sobie, jak wielką pracę na rzecz społeczności lokalnej wykonują bibliotekarze. Biblioteka to miejsce przyjazne dzieciom. Oferta dla najmłodszych to m. in.: zajęcia dydaktyczne, spotkania autorskie z twórcami dla dzieci, warsztaty artystyczne rozwijające zdolności manualne i wyobraźnię. Poprzez comiesięczne „Kolorowe spotkania czwartkowe”, biblioteka integruje środowisko osób niepełnosprawnych. Od 2009 roku przy bibliotece działa także „Akademia Pięknego Czasu”. Zorganizowana na wzór uniwersytetu III wieku, ma za zadanie edukować, integrować seniorów z młodszym pokoleniem oraz prze-

ciwdziać wykluczeniu społecznemu osób starszych. Akademia proponuje swoim Słuchaczom lektoraty, warsztaty, wykłady tematyczne oraz wyjazdy kulturalno-edukacyjne. Przy Akademii prężnie działa grupa nordic walking. Rokrocznie z oferty korzysta ponad 6500 osób.

Biblioteka to nie tylko miejsce, gdzie wypożycza się książki, ale centrum życia kulturalnego mieszkańców. Za bogatą działalność kulturalną na rzecz społeczności lokalnej czechowicka księżnica była wielokrotnie nagradzana, m. in. w 2011 roku wygrała ranking Instytutu Książki i Dziennika „Rzeczpospolita” uzyskując tytuł Najlepszej Biblioteki w Polsce, a w kolejnych latach plasując się w pierwszej 10. Nowoczesna przestrzeń daje nowe możliwości odpowiadania na potrzeby użytkowników. Jesienią w bibliotece na dzieci oraz dorosłych czeka bogata oferta, której celem jest uczyć, bawić, wychowywać, inspirować, rozwijać pasje i zainteresowania. Nie zabraknie ciekawych spotkań, kreatywnych rozmów i okazji do relaksu. Do zobaczenia w bibliotece! (MBP, LP/WP/UM | Red.) ■

PROMOTIO URBIS Czechowice-Dziedzice A.D. 2020 dla **Rozalii i Józefa SZYPUŁÓW**

FOT. LUKASZ PIĄTEK

Rozalia i Józef SZYPUŁOWIE – małżeństwo czechowickich artystów ludowych – zostali laureatami tegorocznej nagrody PROMOTIO URBIS CZECHOWICE-DZIEDZICE.

Nagroda została wręczona 27 sierpnia br., podczas uroczystości otwarcia nowej siedziby Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach.

Pamiątkową plakietę oraz dyplom z tytułem Promotio Urbis A.D. 2020 i symboliczny czek, artyści odebrali z rąk Burmistrza Czechowic-Dziedzic **Mariana Błachuta** oraz Przewodniczącą Rady Miejskiej **Damiana Żelaznego**.

Posiedzenie Komisji ds. przyznania nagrody „Promotio Urbis Czechowice-Dziedzice” w 2020 roku odbyło się 15 lipca bieżącego roku. Obradom przewodniczył Burmistrz Czechowic-Dziedzic Marian Błachut. Komisja postanowiła przyznać nagrodę Promotio Urbis Czechowice-Dziedzice w 2020 roku **Rozalii i Józefowi Szypułom**.

Rozalia i Józef Szypułowie są uznanymi artystami z kręgu Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Rozalia maluje obrazy na szkle, Józef rzeźbi w drewnie. Ich pracownia mieści się w ich rodzinnym domu w Czechowicach-Dziedzicach, który jest żywą galerią sztuki ludowej. Przyznająca nagrodę Promotio Urbis Komisja podkreśliła, że laureaci od blisko czterdziestu lat budują zainteresowa-

nie etnografów, muzealników i kolekcjonerów z niemal całego świata.

W pracach obojga artystów często można spotkać tych samych bohaterów, te same wątki tematyczne. Kilkanaście lat temu zrodził się oryginalny pomysł tworzenia dzieł współautorskich, w których laureaci łączą elementy rzeźbiarskie z malarskimi. Pierwsza wspólna praca - tryptyk ołtarzowy z obrazami na szkle wkomponowanymi w skrzydła - zyskała wysoką ocenę w 2001 roku na międzynarodowym konkursie „Patroni Europy w sztuce”. Również wspólnie wykonali zabawki nagrodzone I miejscem na Międzynarodowym Konkursie na Zabawkę pt. „Przyjaciele naszego dzieciństwa”. Malarstwo Rozalii i rzeźby Józefa stanowią ilustracje do unikatowej talii kart do taroków, którą gmina Czechowice-Dziedzice wydała w 2011 r. w ramach projektu pod nazwą „Taroki – gra o tożsamość. Cykl turniejów karcianych”.

Za swoją twórczość Rozalia i Józef Szypułowie zostali docenieni wielo-

ma nagrodami i prestiżowymi odznaczeniami. Oboje zostali uhonorowani m.in. prestiżową w dziedzinie sztuki ludowej Nagrodą im. Oskara Kolberga, odznaką honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” oraz brązowymi medalami Zasłużony Kulturze – Gloria Artis przyznanymi przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Rozalia Szypuła została ponadto odznaczona „Srebrnym Krzyżem Zasługi” przyznanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zaś Józef Szypuła został laureatem nagrody im. Karola Miarki.

Rozalia i Józef Szypułowie prezentowali swoją sztukę na wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i zagranicą. Ich prace wielokrotnie były darem i wyrazem przyjaźni między Czechowiczami-Dziedzicami, a miastami partnerskimi, głównie Hiddenhausen, Orlovą i Cortoną. Obrazy Rozalii i rzeźby Józefa znajdują się w zbiorach Muzeum Etnograficznego w Toruniu, muzeach w Bielsku-Białej i w Żywcu, w Muzeum Ruchu Ludowego w Warszawie oraz w Muzeum Polskim w Rapperswilu (gdzie znajduje się kolekcja rzeźb Józefa). Setki obrazów i rzeźb trafiły do miłośników ich sztuki w kraju, w całej niemal Europie, a także w USA, Kanadzie, Brazylii, Meksyku i w Australii.

Do 8 września br., w nowo otwartym gmachu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach, można oglądać wystawę twórczości obojga laureatów tegorocznej nagrody Promotio Urbis. Dodatkową atrakcją dla zwiedzających jest Rzeźba Koronawirusa – Kowid-19, autorstwa Józefa Szypuły, która przyjechała do biblioteki prosto z Galerii Szyb Wilson w Katowicach, gdzie brała udział w Art-Najf Festiwal – największym w Europie międzynarodowym festiwalu sztuki naiwnej, gdzie zdobyła I nagrodę.

Nagroda Promotio Urbis Czechowice-Dziedzice została ustanowiona przez Radę Miejską w maju 1996 roku. Nagroda jest formą wyróżnienia i uhonorowania najwybitniejszych osób związanych z gminą. Przyznawana jest animatorom życia kulturalnego, naukowego, sportowego, społecznego – osobom i zespołom osób, które wyróżniają się w swojej pracy i pasji. (ŁP/WP/UM | Red.) ■

URZĄD MIEJSKI

w Czechowicach-Dziedzicach

Plac Jana Pawła II 1

43-502 Czechowice-Dziedzice

tel. 32 21 471 10 Fax. 32 21 471 82

e-mail: um@um.czechowice-dziedzice.pl

www.czechowice-dziedzice.pl

GODZINY PRACY:

poniedziałek-środa 7:30-15:30

czwartek 7:30-17:30

piątek 7:30-13:30

w soboty, niedziele i święta nieczynny

DYŻURY:

Burmistrz Czechowic-Dziedzic

Marian Błachut

i jego zastępcy

Maciej Kołoczek i Paweł Mrowiec

przyjmują mieszkańców w ramach skarg

i wniosków w każdy:

poniedziałek 14:00-16:00 pok. 201

czwartek 14:00-16:00 pok. 201

Wymagane są wcześniejsze zapisy tel. 32 21 47 132

Przewodniczący Rady Miejskiej

Damian Żelazny

i Wiceprzewodniczący

Bartłomiej Fajfer

przyjmują mieszkańców w każdy:

czwartek 15:30-16:30 pok. 206

Radni miejscy, powiatowi i wojewódzcy

przyjmują mieszkańców w ramach swoich

dyżurów, których bieżąco aktualizowana

lista znajduje się na stronie

www.bip.czechowice-dziedzice.pl

TELEFONY ALARMOWE:

- Numer alarmowy z tel. kom. i stacj: 112
- Pogotowie ratunkowe: 999 lub 32 215 20 00
- Straż pożarna: 998
- Policja: 997 Komisarjat Policji: 32 214 88 10
- Straż Miejska: 986 lub 32 215 54 92
- PCK Grupa Ratownictwa: 669 881 302
- Niebieska Linia: 0 801 120 002
- Og. Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Ogólnopolski nr ratunk. w górach: 601 100 300
- GOPR - grupa beskidzka: 985, 33 829 69 00
- Ogólnopolski nr ratunk. nad wodą: 601 100 100
- Śląskie WOPR: 500 543 210
- Na wypadek klęski żywiołowej: 32 214 71 66
- Pogotowie ciepłownicze: 993 lub 32 215 21 51
- Pogotowie energetyczne: 991
- Pogotowie gazowe: 992
- Telefon zaufania: 988
- Informacja telefoniczna: 118 913
- Wodociągi i kanalizacja:
32 215 37 17 (PWiK) oraz 32 215 31 71 (PIM)
zgłoszenia awarii (całodobowo): 994 (bezpłatny)
oraz 32 215 31 71, 32 215 21 51, 601 312 877
- Schronisko dla zwierząt: 33 814 18 18 lub 663 902 733
- Powiatowy Lekarz Weterynarii: 33 496 01 80
- Informacja PKM: 32 215 91 78
- Informacja PKP:
PKP Intercity S.A. - 703 200 200
Przewozy Regionalne Sp. z o.o. - 703 20 20 20
Koleje Śląskie Sp. z o.o. - 32 428 88 88
Koleje Małopolskie Sp. z o.o. - 703 20 20 25

BIULETYN SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC jest czasopismem bezpłatnym, kolportowanym w kilkudziesięciu punktach na terenie miasta i gminy.

Zapraszamy do następujących punktów kolportażu biuletynu:

CENTRUM MIASTA – osiedla CENTRUM, LESISKO

Urząd Miejski - Pl. Jana Pawła II 1 (oraz inne wydziały)

Cukiernia ASTERIA i Kawiarnia MALINOWA - AMBASADA SŁODKOŚCI - Pl. Jana Pawła II 4/2

Miejski Dom Kultury - Niepodległości 42

Powiatowy Urząd Pracy Filia w Czechowicach-Dziedzicach - Kopcia 1

Punkt Obsługi Finansowej POLCAS - Słowackiego 13

Sklep SPOŁEM DELIKATESY - Kolejowa 1

Punkt Sprzedaży Biletów PKM - Towarowa (przy płycie dworca autob.)

Kiosk WEST - Towarowa 2 (przy płycie dworca autob.)

Sklep SPOŁEM NASZ DOM - Słowackiego 24

Sklep SPOŁEM - Konopnickiej 1

Centrum Języków Obcych BEST - Kolejowa 15

Sklep PARTNER RTV-AGD - Sobieskiego 10 (przy placu targowym)

Ośrodek Pomocy Społecznej - Kolejowa 37

PROPER Palarnia Kawy i Kawiarnia Proper COFFEE & MORE - Kolejowa 17

Sklep SPOŁEM SUBIEKT - Sobieskiego 86

AGENCJA UBEZPIECZENIOWA Marcin Maleszyk - Niepodległości 24

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Pływalnia WODNIK - Legionów (obok Ronda AK i NSZ)

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Stadion - Legionów 145

Administracja Zasobów Komunalnych - Legionów 85

PÓŁNOC MIASTA – osiedla RENARDOWICE, PÓŁNOC, BARBARA, DZIEDZICE

Urząd Skarbowy w Czechowicach-Dziedzicach - Nad Białką 1a

Sklep SPOŁEM - Górnicza 67

Kiosk Prasowy i Wielobranżowy - Węglowa (przy przystanku autobusowym)

Delikatesy Osiedlowe - Polna 31a

Sklep wielobranżowy - Michałowicza 6c

Dom Handlowy DZIEDZIC - Szkolna 40

Sklep SPOŁEM WALCOWNIK - Traugutta 19

Cukiernia i Kawiarnia CZEKOLADOWA - Traugutta 29

Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej - Drzymały 16

Sklep LEWIATAN - Legionów 20 (przy skrzyżowaniu z Waryńskiego)

GROSZEK - Waryńskiego 30b (przy skrzyżowaniu z Ochodzką)

POŁUDNIE MIASTA – osiedla TOMASZÓWKA, GÓRNE, POŁUDNIE

Sklep SPOŁEM WANDA - Łukasiewicza 57

Sklep SPOŁEM - Łukasiewicza 2

AUTOTEST Stacja Kontroli Pojazdów - Kopernika 3

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 3 - Legionów 187

DELIKATESY DELISSO - Legionów 158

Sklep SPOŁEM IWONA - Legionów 191

Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Podlarysz 2

EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Lipowska 72 (przy skrzyżowaniu z DK-1)

Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Zamkowa 74 (w Strażnicy OSP)

EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Mazańcowicka 64

Urząd Celny w Bielsku-Białej Oddział w Czechowicach-Dziedzicach - Mazańcowicka 70

Sklep Spożywczy NA GÓRNYCH - Mazańcowicka 98p

GMINA – sołectwa LIGOTA, BRONÓW, ZABRZEG

Sklep Spożywczy - Czechowicka 4, LIGOTA BURZEJ

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Burzej - Bory 2, LIGOTA BURZEJ

TRÓJKA SC - Bielska 5, LIGOTA CENTRUM

Delikatesy Wiejskie - Bielska 2, LIGOTA CENTRUM

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Ligota Centrum - Wapienicka 1, LIGOTA CENTRUM

Sklep Spożywczy - A.Czyża 1 (skrzyżowanie z Międzyrzeczką), BRONÓW

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Bronów - A.Czyża 12, BRONÓW

Delikatesy Wiejskie - Jaworowa 1, LIGOTA MILIARDOWICE

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Miliardowice - Miliardowicka 68, LIGOTA MILIARDOWICE

Sklep Spożywczy (LEWIATAN) - Miliardowicka 17a, ZABRZEG

Sklep Spożywczo-Przemysłowy AGMA Renata Pociągiel - Miliardowicka 17a, ZABRZEG

Apteka NA WIDNEJ - Widna 1, ZABRZEG

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Zabrzeg - Gminna, ZABRZEG

Zapraszamy do współpracy – tel. 32 450 74 84